

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SPALIS – OCTOBER 13, 1990 Nr. 200

Gintės Damužytės reportažas

Pabaltijo nepriklausomybė tapo tarptautiniu klausimu

„Penki plus trys“ koalicija
Baltijos biuras Kopenhagoje

New Yorkas. 1990 spalio 11. (LIC) – Tiesiam Pabaltijo užsienio reikalų ministrų veiklos apžvalgą New Yorke tuo metu, kai vyko Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo užsienio reikalų ministrų pasitarimai pasirošė Paryžiaus 35 tautų viršūnių konferencijai lapkričio mėnesį. Paskutinis reportažas buvo spausdintas užvakar, spalio 11 d.

Dviejose konferencijose dienose Pabaltijo ministrai suėjo su ne vienu ten suvažiavusiu užsienio reikalų ministru, įskaitant S. Anderson (Švedija), K. Skubiszewski (Lenkija), J.B. Hannibalsson (Islandija), K.M. Bondevik (Norvegija) ir J. Baker (JAV). Dar prieš ESBK pradedant, susitiko ir su Danijos užsienio reikalų ministru U. Ellemann-Jensen. Min. A. Saudargas spalio 1 d. buvo priimtas Danijos misijoje prie SNO, kur min. Ellemann-Jensen jam pranešė, kad Kopenhagoje bus steigiamas Baltijos biuras. Jiedu taip pat aptarė „penki plus trys“ platformą, t.y. penkių Skandinavijos ir trijų Pabaltijo kraštų koaliciją, kuri derins šių kraštų politinę programą siekiant išspręsti Baltijos šalių klausimą ir išrūpinti jom tarptautinį pripažinimą. Jukans ir Meri, kurie šiek tiek anksčiau atvyko į New Yorką, susitiko su Vengrijos užsienio reikalų ministru Geza Jeszenszky Jungtinėse Tautose ir aptarė galimus konsularinius ryšius.

Nėra bendro Europos namo be Pabaltijo

Spalio 2 d. 12:15 val. p.p. prasidėjo Pabaltijo ministrų spaudos konferencija Javits Centre. Konferencija, kurią globojo Danijos, Islandijos ir Norvegijos ESBK delegacijos, surengė ir moderavo LIC direktorė Gintė Damužytė, ruošos darbuose talkinant J.BANC (Joint Baltic American National Committee) atstovei Sandra Alstas.

Atidarius preskonferenciją, visiems trims ministrams buvo duotas žodis.

Lennart Meri iš Estijos komentavo, kad Baltijos šalys ir ESBK žengia į naują etapą. Nuo Kopenhagos konferencijos Baltijos klausimas jau tapęs tarptautiniu klausimu. Estija sveikina „du plus keturi“ sutartį, bet kviečia tos sutarties signatarus imtis iniciatyvos ekspedijuoti Baltijos šalių klausimą ir sudaryti ESBK mechanizmą šiam klausimui išspręsti. Meri pažymėjo, kad jis kalbėjo su Prancūzijos delegacija, kuri teigė, kad Prancūzija stipriai palaiko nepripažinimo politiką. Latvijos Jukans akcentavo, kad Pabaltijo aneksija yra paskutinė neišspręsta Antrojo Pasaulinio karo pasekmė ir džiaugėsi, kad ESBK iškilio naujas blokas kraštų, remiančių Pabaltijo siekius. Išreikšdamas padėką skandinavams, jis tvirtino, kad negali būti bendro Europos namo be jame gyvenan-

čių laisvų Pabaltijo valstybių. Lietuvos Saudargas pabrėžė, kad ne tik Vakarams rūpi stabilumas TSRS, bet ir Pabaltijui rūpi išlaikyti stabilizaciją per demokratinius procesus. Lietuva siekia lygių teisių visiems gyventojams, itin atsivėlgdama į tautinių mažumų bauginimą ir galimas provokacijas. Sekdama Helsinkio principus, Lietuva bando atgauti savo sienų kontrolę. Saudargas sakė, kad Pabaltijo kraštai yra senos europietiškos tautos, o ne svečiai svetimam kontinentui, ir kad atėjo laikas joms tapti pilnatiesiais to kontinento ir pasaulinės bendruomenės nariais.

Žurnalistų klausimai

Pirmasis klausimas buvo „Financial Times“ korespondento, kuriam rūpėjo, kodėl Meri savo įžanginiame žodyje išskyrė prancūzų? Gi jie nieko naujo jums nepasakė, tvirtino korespondentas. Dauguma Vakarų kraštų laikosi nepripažinimo politikos, tai kodėl jūs jautėte reikalo tai pabrėžti? Meri atsakė, kad prancūzų pavyzdį paminėjo todėl, kadangi jie globos Paryžiaus konferenciją ir jam asmeniškai teikia daug vilčių didiosios Prancūzijos parodytas prielankumas mažajai Estijos užsienio reikalų ministerijai, turinčiai tik 18 tarnautojų. „Wall Street Journal“ korespondentą domino JAV nusistatymas dėl Pabaltijo dalyvavimo Helsinkio procese. Jukans teigė, kad JAV principu ta idėja remia, nors nėra linkusi viešai imtis vadovaujančios rolės jai kelti.

UPI korespondentas prašė Saudargo pasiaiškinti, kodėl derybos užsidėję Maskvai nuėmus ekonominę blokadą. Saudargas paneigė, kad Lietuva dės derybas, pridedamas kalte Maskvai ir atkreipdamas dėmesį į konferencijoje skleidžiamą dokumentą, chronologiškai nurodantį, kaip dažnai Lietuva nuo kovo 11 d. ragino Maskvą pradėti derybas (LIC pastaba: šį 11 psl. dokumentą anglų kalba, pavadintą „The Road to Negotiations with the USSR“, paruošė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos Informacijos skyrius. Tekstas, gautas faksu iš Vilniaus, užsakomas LIC). Jis taip pat pranešė, kad kaip tik tą dieną Maskvoje įvyko Lietuvos konsultacijos su Maskva dėl derybų. „Ar Jūsų nuomone tos

Maskvos demonstracijose pirmą kartą po bolševikų revoliucijos buvo nešamas paskutiniojo Rusijos monarcho, caro Nikolajaus II didžiulis paveikslas. Jaunieji rusai reikalauja pasitraukti ministro pirmininko N. Ryžkovo vyriausybę ir nedelsiant įvesti „tikrąją perestroiką“ – laisvo verslo ekonomiką ir grąžinti nuosavybės teises visiems žmonėms.

Lenkai skelbia autonominę sritį Lietuvoje

Varšuva. 1990 spalio 11. (UPI) – Keliu Lietuvos sričių lenkų gyventojai, kurie tose srityse gyvena, paskelbė, kad jie formuoja autonominę regioną, kurį pavadino „Lenkų gimtasis teritorinis kraštas“. Lenkų laikraštis „Gazeta Wyborcza“ rašo, jog sprendimas sudaryti autonominę lenkų sritį buvo padarytas praėjusį šeštadienį lenkų atstovų konferencijoje „Ejszyski mieste, netoli Vilniaus“. „Iš viso balsavo 209 atstovai iš įvairių vietų ir niekas nebuvo prieš“, rašo tas laikraštis.

Lietuvos televizija pranešė šią žinią ir pasakė, jog vyriausybė yra griežtai priešinga tokiam dalykui. „Lietuva yra per maža, kad būtų dalinama į tokias dalis“, kalbėjo pranešėjas. Minėtas lenkų laikraštis taip pat rašo, jog šiam sprendimui pritarė Lenkų sąjunga Lietuvoje, kuri jungia įvairias lenkų

kalbos yra rimtos“, klausė korespondentas. „Mūsų planai yra labai rimti“, atsakė Saudargas, „tačiau sovietų var-dų negaliu kalbėti. Reikia ju pačių to paties klausiti...“ Meri dar pridūrė, kad rugsėjo 6 d. Maskva nutraukė kalbą su Estija ir kad TSRS neparodė noro tas kalbas toliau tęsti.

kultūrinės ir politinės organizacijos. Sudarymas tokio regiono esąs atsakymas Lietuvos vyriausybei, kuri atsisakiusi patenkinti lenkų mažumos norus apsaugoti jų tautiniam charakteriui.

Kurstymas iš kūr

„Naujoji Lietuvos vadovybė visiškai ignoruoja mūsų interesus, kalbėjo Stanislaw Pieszko, lenkų deputatas Lietuvos Parlamente.

Lietuvos vyriausybė paskelbė praėjusiais metais, jog vieništelė atsikyrusioje respublikoje oficiali kalba yra lietuvių, kuri paskelbė savo nepriklausomybę kovo 11 d., rašo UPI žinių agentūra. Lenkai sako, kad turi būti abi kalbos – lietuvių ir lenkų oficialiomis kalbomis. Lenkų esama maždaug 500,000 ir maždaug tiek pat rusų.

Lenkai gyvena toje srityje nuo 13-ojo šimtmečio. Lenkija ir Lietuva buvo viena karalystė nuo 14 šimtmečio iki padalinimo krašto tarp Rusijos, Prūsijos ir Austrijos 1795 metais, buvo pranešta tai žinių agentūrai. Minėtas deputatas Pieszko paneigė, kad yra daromas jėms spaudimas iš Kremliaus sudaryti autonomine sritį, bet lietuvių mano, jog lenkai yra komunistų kurstomi tai padaryti.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, iš Oslo atskirdęs į Paryžių, iš aerouosto tuoj nuvyko į prezidentūrą ir ten buvo Prancūzijos prezidento R. Mitterrand priimtas. Sakoma, kad pokalbio metu Prancūzijos prezidentas pasakė, jog nebus kliūčių Lietuvos aukso sugrąžinimui, kuris buvo deponuotas nepriklausomos Lietuvos valstybės vyriausybės.

– Lietuvos delegacija tarėsi ketvirtadienį 4 val. Maskvoje su Sovietų Sąjungos delegacija. Po konsultacinio pokalbio Romualdas Ozolas pasakė spaudai, jog pasitarimų nuotaka gera ir kad greitai prasidėsiančios derybos pagal protokolą. Žinia girdėta per Vilniaus radiją.

– New Yorke, kaip praneša žydų žinių agentūra JTA, Vokietija pažadėjo tartis su pagrindine žydų Holokausto organizacija, kad nukentėjusiems koncentracijos stovyklose, kuriems dar nėra atsilyginta, bus tikrai finansiškai atsilyginta pagal naują susitarimą.

– Montrealyje tarptautinė komisija, kuri neseniai lankė sovietų kalėjimus, norėdama surasti buvusio Švedijos diplomato pėdsakus, susidarė nuomone, kad Raul Wallenberg dar turbūt tebegyvena kur nors gulage. Komisija turi įrodymų, kad jis nemirė Lubjankos kalėjime 1947 m., kaip kad iki šiol Sovietai skelbė. Wallenberg nacių laikais išgelbėjo tūkstančius žydų nuo krematorių.

– Izraelio vyriausybė išdalijo 25,000 dukaukių savo gyventojams, kad juos apsaugotų nuo Irako galimo cheminio užpuolimo. Tai tik pirmasis pasirošimas – kiti tūkstančiai dukaukių bus dalinami kasdien, nes norima jomis aprūpinti didesnę savo piliečių dalį.

– Pietų Afrikos vyriausybė išleido iš kalėjimo 21 politinį kalinį kaip pirmą žingsnį į aperteidito politikos reformų pradžią.

– Egipte, išėjęs iš Parlamento rūmų, buvo nušautas Egipto Parlamento pirmininkas.

– Stockholme Nobelio Literatūros premija buvo paskirta pirmą kartą Meksikos rašytojui Octavio Paz, 76 metų amžiaus poetui ir nedidelių kūrinių rašytojui. Jo didžiausias kūrinys „Vienumos labirintas“ buvo išspausdintas 1950 m.

Latvijos – Rusijos sutartis

Ryga. – Latvijos ir Rusijos respublikos pasirašė ekonominio bendradarbiavimo sutartį. Ivaras Guodmanis, Latvijos ministras pirmininkas, spaudos konferencijoje mėgino aiškiau pasisakyti dėl Latvijos ir Rusijos dialogo. Neseniai buvo kalbama apie pasirašytą politinės sutarties, kuria Rusija pripažintų Latviją kaip nepriklausomą respubliką, o Latvija Rusiją kaip suverenią respubliką. Ekonominis susitarimas turėjo būti pasirašytas ilgesniam laikui. Tačiau taip neįvyko – vyriausybės susitarimas pasirašytas tik vieneriems metams. Min. pirm. pažymėjo, kad šiuo metu kitaip nebuvo galima, politinio susitarimo su Rusija nebuvo galima pasirašyti, tik ekonominį.

Vokietijos sutartis neliečia Pabaltijo respublikų

Washingtonas, 1990 spalio 11. (LIC) – JAV Senatas vakar patvirtino Vokietijos susijungimo sutartį, bet prieš tai pravedė rezoliuciją, pabrėžiančią, jog sutartis nesipriešina JAV nusistatymui nepripažinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Rezoliucija nr. 334, kuri žemiau atspausdinta, buvo priimta aklamacijos būdu, o pati sutartį reikėjo patvirtinti formaliu balsavimu (98 pasisakė už, niekas prieš). Rezoliucija išreiškia Senato nuomonę, bet neturi saistomosios galios ir netapo dalis pačios sutarties.

Tačiau Senato rezoliucija galbūt nuramins Pabaltijo šalių vadus, kurie bijojo, kad Vokietijos susijungimo sutarties, vadinamos „Du plus keturi“ ratifikavimas, be jokios užuominos apie Pabaltijo kraštus, gali būti Kremliaus interpretuojamas kaip Vakarų tylus sutikimas, jog tos trys šalys priklauso Sovietų Sąjungai. Kaip tik tą rūpestį išreiškė Estijos, Latvijos bei Lietuvos aukščiausiųjų tarybų atstovai rugsėjo 28 d. laiške JAV Senatui.

Pakartotini pareiškimai

Pabaltiečių nuogastavimus sustiprino vakariečių pasisakymai, kad Vokietijos susijungimo sutartis išsprendžia paskutinį Antrojo pasaulinio karo neišspręstą klausimą. Tai prieštaravo dominuojančiai nuomonei Baltijos šalyse, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksija, kuri buvo Molotovo-Ribbentropo pakto išdava, taip pat yra neišspręsta to karo pasekmė. Tą požiūrį išaiškinti Lietuvos politinių partijų delegacija sutarties pasirašymo Maskvoje išvakarėse nuvyko į Sovietų Sąjungos sostinę ir susitiko su Rytų ir Vakarų Vokietijų, Prancūzijos, JAV, Didžiosios Britanijos bei Sovietų Sąjungos atstovais.

Po sutarties pasirašymo rugsėjo 12 dienos dabartinė prezidento Busho administracija pakartotinai yra pabrėžus, kad „Du plus keturi“ sutartis nepaveiks JAV nusistatymo Baltijos šalių atžvilgiu. Tai pasakė Valstybės departamento sekretorius James Baker spaudos konferencijoje Maskvoje rugsėjo 12 d. Jo žodžius pakartojė Valstybės Departamento teisinis patarėjas Robert Zoellick, kuris liudijo apie sutartį Senato Užsienio reikalų komitete rugsėjo 28 d. Baker spalio 5 d. laiške Užsienio reikalų komiteto nariui Paul Simon tuos užtikrinimus pakartojo.

Be to, pats prezidentas Bush spalio 3 d. proklamacijoje, pažymint Amerikos vokiečių dieną, tvirtino, kad Vokietijos susijungimas pabaltiečių tautoms teikia viltį, jog ir jų kova už tautinį apsisprendimą bus sėkminga, ir pridūrė, kad Amerika liks ištikima nepripažinimo politikai.

Laipniškasis pripažinimas

Busho administracijos nedviprasmiškiems pasisakymams apie Pabaltijo klausimą ryšium su Vokietijos susijungimo sutartimi įtaką turbūt darė du veiksniai. Pirmas, administracija galbūt suprato, kad jai reikia prisitaikyti prie stiprios dvipartinės paramos Baltijos šalims

JAV Senate. Įtakingi senatoriai iš respublikonų ir demokratų partijų, įskaitant ir esamą Užsienio reikalų komiteto pirmininką Claiborne Pell (demokratą) ir buvusį to komiteto pirmininką Richard Lugar (respublikoną), vienokiu ar kitokiu būdu ragino prezidentą užtikrinti, kad „Du plus keturi“ sutartis nepakeis JAV nusistatymo Baltijos šalių atžvilgiu.

Kai kurie senatoriai net norėjo, kad Senatas prie sutarties prijungtų pataisą, liečiančią Pabaltijo šalis. Pasak senatoriaus Pell, Valstybės departamentas buvo priešingas bet kokioms sutarties pataisoms, nes bijojo, kad tai tik duos akstiną sovietams įvesti savo pataisas. Užtat Busho administracijos pakartotini pareiškimai, kad Vokietijos susijungimo sutartis nepakeis JAV nusistatymo dėl Baltijos šalių aneksijos, buvo reikalingi įtikinti Senatą ratifikuoti pačią sutartį be pataisų ir pasitenkinti atskiros, nesaisantios rezoliucijos pravedimu.

Antras veiksnys gali būti tai, kad Busho administracija pagaliau yra apibrėžus savo politinę liniją ryšium su Pabaltijo šalim ir ją nuosekliai seka. Administracijos vėliausi pasisakymai atitinka „laipnišką pripažinimo politiką“ – maži JAV žingsniai, veda į Estijos, Latvijos ir Lietuvos valdžių de facto pripažinimą.

Senato rezoliucijos tekstas

a) Senatas daro šias išvadas:

1. Prezidentas ir Valstybės departamento sekretorius yra pakartotinai padarę pareiškimus, pabrėžiančius Jungtinių Amerikos Valstijų ilgai besitęsiančią politiką atmeti ir nepripažinti Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą; ir

2. Prezidentas ir jo atstovai taip pat yra pabrėžę, kad nutarimai sutartyje dėl galutinio sprendimo ryšium su Vokietija jokių būdu nepakeičia ir nepaneigia šios politikos.

b) Senato nuomone, Prezidentas turėtų imtis visų tinkamų priemonių užtikrinti, kad Jungtinių Amerikos Valstijų aktas, ratifikuojantis sutartį dėl galutinio išsprendimo Vokietijos atžvilgiu ir patvirtinimas sujungtos Vokietijos sienu galutinio pobūdžio, kurio sutartis reikalauja, nebūtų jokios valdžios interpretuojama reikšti bet kokią sumažinimą ar eimą į kompromisą dėl JAV nusistatymo nepripažinti Pabaltijo valstybių prievartinės inkorporacijos į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą.

KALENDORIUS

Spalio 13 d.: Edvardas, Venancijus, Miltas, Nortautė.

Spalio 14 d.: Kalikstas, Mindaugas, Fortunata, Rimvydė.

Spalio 15 d.: Leonardas, Teresė Akvilietė, Domantė, Gailiminė.

Spalio 16 d.: Ambraziejus, Jadvyga, Dovaldė, Gintautas, Galius.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:59, leidžiasi 6:15. Temperatūra šeštadienį 61 L, sekmadienį 60 L, pirmadienį 66 L, antradienį 63 L.

Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos vyriausybės derybos. Kairėje pusėje – Lietuvos delegacija, kurios viduryje matyti min. pirm. Kazimiera Prunskienė, ir šalia jos, dešinėje, min. pirm. pavaduotojas Romualdas Ozolas bei kiti ministrai ir pareigūnai. Dešinėje yra Rusijos delegacija, kuriai vadovavo Rusijos Respublikos min. pirm. Ivanas Silajevs, viduryje, pabaltiečiai plaukais, su kitais savo aukštais pareigūnais.

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-424-4150

IŽODIS — ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Visi, norį būti ateitininkais, primami į šią organizaciją kandidatams. Dėviesiems įžodis — nariais. Prieš tai tenka išlaikyti egzaminą. Sudaroma egzaminų komisija iš dvasios vado, globėjo, draugų atstovo. Patikrinamos kiekvieno kandidato žinios: ateitininkų istorijos, ideologijos, tikėjimo tiesų. Egzaminų komisija nusprendžia — leisti ar neleisti įžodžiui.

Kartais įžodis sutampa su kuopos vėliavos pašventinimu — nes daugiausiai ateitininkų kuopos atskūrė 1989 metais ir senųjų vėliavų nešliko.

Telšių vyskupijoje per 1989-1990 mokslo metus įžodį davė ketvirtadalis visų ateitininkų kuopų. Tai Plungės, Telšių Šv. Mergelės Marijos parapijos, Kretingos, Karkenos, Klaipėdos, Mažeikių, Šveškės, Sedos ateitininkai moksleiviai. Iš viso 133 kandidatai tapo tikraisiais nariais.

Apie tokią moksleivių ateitininkų šventę Mažeikiuose birželio 10 d. pasakoja šios kuopos pirmininke.

Šventė prasidėjo pamaldomis, bažnyčioje dalyvaujant visiems moksleiviams, draugams ateitininkams. Šv. Mišias aukojo, pamokslą pasakė ir ateitininkų vėliavą pašventino dvasios vadas dekanas kun. J. Gedvila. Per šv. Mišias giedojo mergaičių choras.

Po sumos visi rinkosi į parapijos namelio salę iškilmingam posėdžiui. Inešus vėliavą sugiedota „Marija, Marija“. Iškilminga posėdį pradėjo Mažeikių dekanato ateitininkų val-

dybos pirmininkė E. Butkienė. Po to sekė įžodininkų priesaika, kiekvienam buvo priesaiga ateitininkų ženkleliai, sveikinami naujieji nariai. Visi įžodininkai garsiai sukalbėjo „Ateitininkų Credo“. Įžodį davė 19 vyresniųjų ir 9 jaunesnieji ateitininkai.

I juos prabilo dvasios vadas. Daug šiltų žodžių, linkėjimų išsakė kuopos globėja R. Pocienė, skautų, Caritas, Krikščionių Demokratų partijos atstovai, svečias iš Kuršėnų. Visiems padėjo moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkė J. Grigorčiukaitė.

R. Pocienė įteikė ateitininkams abiturientams atminimo dovanėles knyga „Žmogus be Dievo“. Buvo pagerbtos ateitininkų abiturientų mamos. Padėkos žodžiai išsakė adoracijos vadovė Zoselė.

Sugiedota Ateitininkų himnas. Išnešama vėliava.

Po trumpos pertraukos prasidėjo vaisės. Po to visi patraukė į parką. Linksmai pažaidę grįžo atgal užkandžiuti ir linksintis iki vakarinių šv. Mišių. Ši diena tapo išpūdinga moksleivių ateitininkų švente.

Šiais 1990-1991 mokslo metais egzaminai ateitininkams kandidatams, vėliavos šventinimas, įžodis bus organizuojamas kitose moksleivių ateitininkų kuopose, kuriose įžodžio šventės dar nebuvo, o taip pat ir ten, kur atsirastų naujų kandidatų, norinčių tapti nariais ateitininkais.

Aloyzas Pundzius

CHICAGOS STUDENTŲ ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS

Šių mokslo metų pirmas Chicago studentų ateitininkų susirinkimas rugsėjo 21 d. įvyko Polikaitis namuose, Marquette Parke.

Susirinkimą pradėjo malda, vadovaujant prelatui dr. Juozui Prunskuiui. Susirinkimą vedė pirmininkė Asta Kazlauskaitė.

Susipažinome su keturiais naujais studentais, dalyvavusiais šiame susirinkime: Audra Baleišyte, Raminta Bilute, Mariam Polikaitiui ir Elena Tuskenyte. Susipažindami sužinojome kas kur mokosi, kas kam patinka, ko tikimės pasiekti gyvenime ir ko laukiame iš studentų veiklos.

Prelatas dr. J. Prunskis mums kalbėjo apie ateitininkus Lietuvoje, o taip pat papasakojo kaip prieš 50 metų Chicagoje pradėjo veikti ateitininkai.

Po įdomios paskaitos pradėjome planuoti naujos veiklos metus. Nutarėm:

1. Ruošti studentų ateitininkų įžodžius;
2. Šaukti susirinkimus kas antrą ar trečią penktadienį.
3. Ruošti jaunimo Mišias.
4. Dalyvauti Ateities savaitgalio renginiuose.
5. Susirinkimus šaukti universitetuose, kuriuose studijuojame mūsų nariai.

Ateinantis susirinkimas bus Ateities savaitgalio vakarone. 1990-91 m. valdyboje pasilie-

ka šie praėjusių metų valdybos nariai: Asta Kazlauskaitė — pirmininkė, Lidija Bilutė — sekretorė ir korespondentė, Marijus Katilius Boydston — išdinininkas. Valdybą įjungti sutiko ir Kazys Motekaitis. Jam pavesta skelbti susirinkimus ir kitus svarbius veiklos įvykius.

Lapkričio mėn. susirinkimas bus šaukiamas IIT universitete. L. Bilutė

Ateitininkų veiklos reikalus svarsto Chicagoje susitikę Kauno kunigų seminarijos dvasios vadas kun. Sigitas Tamkevičius ir Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis.

STUDIJŲ DIENŲ ATGARSIAI

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Prabėgusios ateitininkų studijų dienos Dainavoje (1990.8.31-9.3) jau praėjo. Dalyvavusieji susidarė savo nuomones ir jas kartu su savimi namo parsivežė. Su keletu teko nors trumpai pasikalbėti ir patirti jų nuomonę bei įspūdžius prieš jiems namo išvykstant. Kai kurie pasisakymai liečia vien studijų dienas. Kiti gal kiek plačiau reaguoja į bendrąją lietuviškąją, ypač ateitininkų, gyvenimą.

Dr. Marija Kaminskaitė: „Aš gimiau Sibire. Po trylikos metų atvykau į Lietuvą... Aš netikėjau, kad dabar, atvykęs į tolimą kraštą — Ameriką — pateksiu ateitininkų šeimon. Pradžioje jautėsi tam tikra baimė. Jautėme didelę reprezentacijos atsakomybę. Įspūdis iš Dainavos — ypač džiugina ateitininkų draugų susiorganizavimą. Tai leidžia jauniems ir moksleiviams ateitininkams turėti gerą pagrindą. Lietuviai turi labai aukštą intelektualinį lygį. Mane kartu džiugina dienraščio „Draugo“ redakcijos atliekamas lietuviškas darbas. Išeiviai tikrai „serga“ Lietuva. Lietuvių informacijos centras, demonstracijų plakatai... bendrai visa lietuviška veikla. Aš labiausiai norėjau parsivežti informacijos jaunųjų ateitininkų veiklos reikalų. Buvo labai vertingas susitikimas su Laima Šalčiuvienė. Daug ką iš jos išmokau ir sužinojau.“

Kun. Stasys Kazėnas: „Dainavoje jaučiuosi kaip pas savo mamą, tik čia jos nėra.“ Aldas Kriauciūnas: „Tie keturi studijų dienų metai yra panašūs į organizacijos brenimo stadijas. Perėjome per keletas stadijas — gimimo, brenimo, klestėjimo, o šimtą pasi- reišė išsekimo, merdėjimo ženklai. Lietuvos ateitininkų dalyvavimas užpildė tam tikrą spragą. Jų dalyvavimas suartino, sujungė visus ateitininkus. Ateityje reikėtų mažiau filosofuoti, o daugiau konkrečių darbų atlikti, pvz., aptarti kaip Lietuvoje ir Amerikoje ateiti-

ninkai gali kartu dirbti; nustatyti to bendradarbiavimo programą su visomis detalėmis, įskaitant ir finansinę samatą.“

Juozas Polikaitis: „Savaitgalio įspūdžiai... ta pati idėja neprarado savo minties. Pasi- keitė žmonės, bet testinimas yra. Keitėsi tematika, keitėsi pagal situaciją Lietuvoje, žvelgėme į Lietuvą, ne kaip pavergtą, bet į jos laisvą ateitį. Pernai buvo okupacijos, Karaliaučiaus klausimai nagrinėjami. Dabar tikim ir žiūrime į Lietuvos ateitį: kaip padėti ir kaip ką sau gauti. Siūlymas kitiems metams turi dvi puses. Viena, pažvelgti į save, kaip ateitininkijos mažumą. Ar mūsų principai pasikeis? Ne! Bet klausimas kaip savo principus įgyvendinsime. Antra, ieškoti sintezės su Lietuvos ateitininkais. Kitais metais Lietuvos ateitininkai jau turės savo pasiekimus. Būtų realiau keletą vadovų iš čia siųsti ten, negu bandyti daugiau čia atsikviesti. Šiame Lietuvoje turime dešimtį ateitininkų, bet jų atvykimą įgalino amerikiečių fundacija... Studijų savaitgalį pasigedau studentijos, jaunųjų akademikų. Tuo tarpu struktūriniai aparžymai stabdo veiklą. Reiktų daugiau dėmesio teikti veiklos metodikai...“

Vytautas Gluoksnis: „Susitikimas New Yorko mieste su lietuviams buvo stulbinantis. Pats miestas — kaip chaosas begubėje. Tiesiog stulbino benamiai. Ir Chicagoje, miesto centre, prie Buckingham fontano šiukslės ir benamiai. Lietuviškoje Chicagoje pasijuto pirmųjų krikščionių bendravimo dvasia. Džiugino gražus lietuvių kalbos naudojimas jaunimo tarpe. Daugelis jų žodžio kišenėje neieškojo“. Tuo pačiu jaučiu, kad išeivių kalba dvelkia senove. Ir jūsu jaunimo kalba dvelkia senove — savo išsireikimuose, terminologijoje, žodžių pasirinkime...“

Kun. Valdemaras Cukuras: „Man rodos, kad buvo daugiau gėlmės šių metų paskaitose. Buvo konkretumas ir gėlmė. Seimos nuotaika kartu su lietuvišiais iš Lietuvos buvo neap- sakoma. Lietuvos svečiai mums prabilo viduje.“

Seimos nuotaika kartu su lietuvišiais iš Lietuvos buvo neap- sakoma. Lietuvos svečiai mums prabilo viduje.“

Birutė Bublienė: „Šis savaitgalis išsiskyrė tuo, kad turėjome dešimtį delegatų iš Lietuvos. Jie atsinešė savo įspūdžius ir lūkesčius. Kartu dalinosi savo džiaugsmiais ir problemomis.“

Regina Šilgalienė: „Studijų dienosose jaučiasi generacijų bendravimas. Labai malonu senų sulų — Vyganto ir Damušio — buvimas kartu. Pernai savaitgalis jautėsi pilnesnis. Ateityje reikia daugiau kontroversinių paskaitininkų, o mažiau preciziškai išbalansuotų disertacijų.“

Dr. Petras Kaufmanas: „Šios studijų dienos pasižymi ateitininkų ideologijos ir veiklos gairių nagrinėjimu. Pernai buvo daugiau tautinės temos... Lietuvos ateitininkai yra išpūdingi, savimi pasitikintys, gerai išsilavinę. Tai pilnos asmenybės, gerai tinkančios vadovauti ateitininkams Lietuvoje. Jie manysie sukelti pasitikėjimą...“

Kitų metų programai siūlyčiau, kad šalia savo reikalų, atkreiptume dėmesį į mūsų pasaulėžiūros galimą įtaką į tarptautinių santykių vystymąsi ekonomijoje, humantariniuose, teisės, tautinių mažumų klausimuose. Mano manymu Lietuvos klausimas bus sėkmingiausiai išspręstas tik tarptautiniame kontekste.“

Tai tik devyni prabėgusios „prisipurtų“ studijų dalyvių pasisakymai. Žinau, kad šio skyriaus redaktorius mielai laukia ir kitų pasisakymų, nuomonių, pasiūlymų ateitiam. Studijų dienos bus ruošiamos ir kitais metais. Pasisakykite jau dabar: ko pageidautumėte, kaip galėtumėte patys prisidėti. Kokios temos ir forma įdomiausios, patraukliausios?

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. (708) 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarimui

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
34 West Burlington, tel. (708) 512-0084
Westmont, IL
Valandos pagal susitarimą

IGNAS G. LABANAUSKAS, M.D.
Specialybė — Kaulų ir sąnarių ligos ir chirurgija
Tel. (708) 857-4059, 425-9353
4400 W. 95th St., Oak Lawn
2701 W. 68th St., Holy Cross
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LEIŠ
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILJUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuolaidas
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00 Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 248-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p.-7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir
šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba (1-312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODO LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsipleščių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Žmonės savo kūnu skiriasi la-
bai mažai... dvasiniai jų skir-
tumai — dideli, neišmatuojami.
L. Tolstoj

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 837-0005
Skambinti galima 24 val.

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUCIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Lietuvos ateitininkų atstovai Dainavoje. Tarp jų juos Chicagoje globojusios — ses. Margarita Ba-reikaitė (antra iš kair.) ir Jadvyga Damušienė (stovi pirmą iš deš.). Kairėje stovi kun. Stasys Kazėnas — svečias iš Lietuvos.

Bet atsirasdo Irakas, kuris gra-
 so visam pasauliui, ypač
 Amerikai. Sovietų Sąjunga ten
 dar tebelaiko apie penkis tūk-
 stantčius vadinamų patareju,
 kurie yra specialistai ginklų
 gamybos ir cheminės pramonės
 inžinieriai. Sovietai pritarė
 Jungtinėse Tautose ir diploma-
 tiniuose pasikalbėjimuose tau-
 toms, kurios Irako yra paliestos,
 bet savo vadinamų „patarejų“
 neatšaukia ir atkalba kitas

Lietuvių išeivija negali užmirti krašto, kuriame gyvena. Ji negali negalvoti apie savo brolius, siekiančius laisvės ir nepriklausomybės, kad savo krašte galėtų laisvai, žmogiškai ir vieni kitais pasitiekdami gyventi. Mes turime pasirūpinti, kad ir kiti pažintų mūsų tautos kančias, mūsų žuvusius ir dabar trokštančius taikos, kaip jos trokšta žmonija.

Susitikę draugai. Iš kairės: žurn. Ju

IŠPAŽI

Svajonės pradėjo pildytis, jas gyventojas užvaldė, man daugiau nebegyvensiu vien, vaitis Clark Gable mintyse.

Laikas nestovėjo. Amžs
Jaučiau permainą ne tik kūn
savybėmis atsidaro geism
nežinomi.

Mamos dėdė sudarė
Amerika, bet eilė buvo ilg
Laiko sutrumpinimui buv
kursus. Kalbos pagrindus
gyvenęs, buvęs Užsienio Re
tojas. Vieną kartą savaitę j

Po V. Jokubyno į redakatoriaus pareigas atėjo Juozas Gedminas, jis taip pat buvo lankęs Maskvos universitetą. Į Ameriką jis atvyko 1911 m., taip pat tuojau įsidėmęs į spaudos darbą. Prieš ateidamas į Dirvą, dirbo Žvaigždės ir Vienybės Lietuvos rinkimų redakcijose. Pakviestas Dirvos redaktoriumi jis padarė vieną ir labai reikšmingą žingsnį.

Vincas Rastenis 1948 m. atvyko į Clevelandą iš Prancūzijos. Dr. M. J. Colney-Aukštikalnis, P. Lapienės ir J. Baciūno paskaitas lintaivis pinigais jis perėmė Dirvai. Jis apsisprendė Dirvą kreipti naujai atvykstančių linkme. Deja, jam ilgai neteko Dirvai vadovauti, 1952 m. jis perėjo į Laivosios Europos komitetą. Po jo Dirvos redagavimo perėmė B. Gaiziūnas. Jam redaguojant, Dirvos formos tas buvo pakeistas ir įgavo dabartinę išvaizdą. Taip pat Dirva buvo pakeista leisti du kartus o vėliau tris kartus į savaitę. Gaiziūnui redaguojant ir jeigu prašant, buvo įsteigta Vilniaus draugija, kuri perėmė Dirvą leidimą. Dirvai pradejus eiti triskartį į savaitę, reikėjo daugiau talkos. Tad atėjo J. Palukaitis ir dabartinis redaktorius Vyta. Gedgaudas. Edgdominis gyvenimas pradejo būti gėti. Pašto patarnavimai pasidėjo brangti ir blogeti, tai ypa atsiliepiė į tautinių mažučių

Iz pažiūros kieta įsakymą apie visko atsisąžėjimą, jei norima būti Jėzaus mokiniu. Viespats pavaizdavo palyginimu apie bokšto statytoją ir karalių, besirengiantį į karą. Štai kaip skamba tas palyginimas:

„Kas iš jūsų, norėdamas

Tiek bokšto arba pilies statymas, tiek ir karo vedimo vaizdai Jėzaus klausytojams nebuvę svetimi. Erod Didžiojo laikais Palestina pakeitė savo veidą. Buvo statomi didingi rūmai, o kartais ištisi nauji miestai. O tame krašte, kuris yra kelias didžiosioms tautoms, nuolatiniai karai tam keliui pasisavinai buvo nuolatini reiškinys.

Kenték, kad žinotumei, dirbk,
kad turėtumei.

Ispanų priežodis

Susitike draugai. Iš kairės: žurn. Jurgis Janušaitis ir archit. Edmundas Arbas

EDMUNDAS JAKAITIS

3

Laikas nestovėjo. Amžius greitai darė savo. Jaučiau permainą ne tik kūne, bet ir dvasioj. Su moters savybėmis atsirado geismai, kurie iki šiol buvo nežinomi.

Mamos dėdė sudarė dokumentus įvažiuoti į Ameriką, bet eile buvo ilga ir reikėjo kantriai laukti. Laiko sutrumpinimui buvau pradėjęs anglų kalbos kursus. Kalbos pagrindus stengėsi perduoti Anglijoj gyvenęs, buvęs Užsienio Reikalų ministerijos tarnautojas. Vieną kartą savaitę turėjome Amerikoj gimusių lietuvių karaitį, kuris uždeginus buvo praktikiškas kalbos

Kas neturi svajonių, nėra kam ir išsipildyti. Aš turejau jų daug, taip kad viena iš jų ir išsipildė. Buvo gražus vasaros vėlyvas rytas. Sėdėdama ant suoliuko, stebėjau stovyklos rajoną. Suoliuko padėtis

Kada jis pasirodė raštinės duryse, nebuvau dar niekam pasiryžęs. Ir kuo arčiau jis artojo, tuo labiau įjauinausi. Kaip užkalbinti, ką pasakyti, kad išgirstčiau jo balsą? Ir kada jis priartejo, mačiau jo žvilgsnį nukreiptą į vartus. Lyg mane nebūtų, jis žengė tvirtu žingsniu. Plaukai sušukooti, šviežiai nusiskutęs, įgudusiai surištas kaklaraištis, susagstytas švarkas rūpestingai sulaidytos kelnės, batai nuvalyti iki blizgėjimo, viena ranka kišenėje, buvo bėprieinais pro mane, kai aš nesąmoningai pašokau ir atsidūriau prieš jį. Jo nustebe ir klausiamas žvilgsnis mane visai supara lyžavo.

(Bus dangiau)

HORIZONTALAI

PRAEITIS IR DABARTIS

Kai beveik po metų vėl apsilankai Chicagoje, tą vienodą vienaaukštį ir dviauksčių namų miestą, rajonuose į pietus, vakarus ir šiaurę nuo vidurmiesto randi mažai tepasikeitusį. Gal tik tiek, kad buvusi „lietuviškos buržuazijos tvirtovė“ Marquette Parkas (kaip jį vienas žurnalistas kartą spaudoje pavadino) labiau patamsėjęs ir dar daugiau tautiečių iš jo pabėgę į priemiestius. Tačiau į jį vietas vis daugiau ir daugiau ateikia, pasak Vilniaus radijo, „ekonominių emigrantų“, pasukusių metu ilgiam ar trumpesniai laikui atvykusių iš Lietuvos pirmiausiai pasitelus ar dėdes pasisvečiuoti, o kai kurie gal ir visai pasilikti.

Vieną šeštadienio vakarą populiariam Vlado Andrijausko bare 69 gatvėje, kuris buvo pilnutėlis žmonių, kaip ir anais Marquette Parko žydėjimo laikais, savininkas suskaitė ar ne aštuonis klientus, paskutiniu metu atvykusius iš Lietuvos pasisvečiuoti Amerikoje. Tai akivaizdus rodiklis, kiek žmonių dabar čia lankosi iš Lietuvos. Jų yra ir kituose lietuvių telkiniuose Šiaurės Amerikos žemyne. Bet daugiausiai jų gali sutikti laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje Chicagoje.

Šią skiltį rašau ant to paties stalo, prie kurio šėštajam ir septintajam dešimtmetyje buvo parašytos bene keturios knygos. Tad ir mintys bei prisiminimai vejasi vieni kitus. Štai netoli Jaunimo centras, kuriame nuo 1957 m. augo mūsų ir jaunesnių kartų atžalynas. Apie Jaunimo centro dabartį ir dalinai ateitį teko pasikalbėti vasaros pradžioje nvykus į Montrealį, kur birželio 24 d. buvo iškilmingai paminėta Jaunimo centro pirmojo direktoriaus ir vėliau jo didintojo kun. Jono Kubiliaus kunigystės 50 metų sukaktis. Besikalbant kun. J. Kubilius pastebėjo, jog naują Jaunimo centrą jis savojęs statyti Lemonte ar Hickory Hills, kur ir žemė tam reikalui buvo surašęs. Tačiau iš tuometinės jėzuitų vadovybės negavęs nei leidimo, nei pritarimo. Tada padidinęs dabartinį Jaunimo centrą Claremont gatvėje. Tačiau kalbant apie dabartį, kun. J. Kubilius su gailėsniu pastebėjo, ypač iš įvairių pranešimų spaudoje, kad šiuo metu Jaunimo centras pradeda nustoti savo reikšmės ir paskirties tarnauti lietuvių jaunimui, o ne archyvams, lietuviškai veiklai vis labiau persikeliant į Lemontą, kur dalininkai nupirko buv. kunigų seminarijos rūmus ir įsteigė pastaruju metu smarkiai besireklamuojantį Pasaulio lietuvių centrą. Kun. J. Kubilius dėl to nepavydėjo, gal daugiau džiaugėsi. Tačiau iš jo kalbos aš supratau, kad tos skolos, kurios dabar spaudžia administraciją ir dalininkus, gal nebūtų slėgusios juos tuo atveju, jei su jomis būtų susitvarkę lietuvių jėzuitai. Tai reikštų, kad skolas anais laikais – septintajam dešimtmetyje – gal būtų išmokėję daug dosesni už mus senosios lietuvių emigracijos atstovai, kurių aukomis pastatytas ir dabartinis Jaunimo centras. Dabar per vėlu – jie jau kapuose.

KNYGOS, KNYGOS

Sekmadienį, rugsėjo 30 d., vėl teko išklausti Mišias jėzuitų kopyčioje. Kopyčios lankytojų gretos dar labiau pratėjusios. Tiesa, tą rytą Jaunimo centro didžiojoje salėje vyko visų Chicago ir jos apylinkių skaute „Sugrįžimo“ sueiga, dalyvaujant svečiams iš Lietuvos – vyr.

skautininkui Feliksui Sakaliui. Berods, skautams salėje taip pat buvo atlaikytos Mišios ir todėl kopyčioje mažiau žmonių tesimatė. Po poros valandų sueigai pasibaigus, Jaunimo centro koridoriai vėl buvo pilni jaunimo, panašiai kaip anais žydėjimo laikais.

Po Mišių į Jaunimo centrą įėjom pro didžiulį duris iš šiaurės pusės. Erdvusis vestibulis, kurį Jaunimo centro planuotojas a.a. architektas Jonas Mulokas norėjo padaryti centrine ir architektūriniai įspūdingiausia padidinto Jaunimo centro dalimi, kur yra įamžinti ir stambieji aukotojai, dabar užverstas begale knygų. Tai įvairių leidyklų ir privačių žmonių dovanos Lietuvai. Kas liko neišparduota išveivijoje, dabar keliauja į tų knygų autorių tėvynę. Knygas rinkti ėmėsi Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vadovybė. Kaip rašo Br. Juodelis „Draugo“ š.m. spalio 2 d. nr., iš viso per mėnesį gauta daugiau kaip 150,000 tomų knygų ir kad „konteineris rugsėjo mėn. gale iškeliaus iš Chicago Jaunimo centro į New Yorką, o iš ten į Vilnių...“

Kaip suprasti susidariusią painiavą, mano galva neišmano. Aš tuos tūkstančius tomų knygų Jaunimo centro vestibulyje mačiau rugsėjo 30 d. dar net nepradėtus krauti į konteinerį. Pagal Br. Juodelio straipsnį, knygos jau turėjo keliauti į New Yorką, o iš ten į Vilnių. Matyti, reikalai nesiklostė taip greitai, kaip rūpestingas straipsnio autorius numatė.

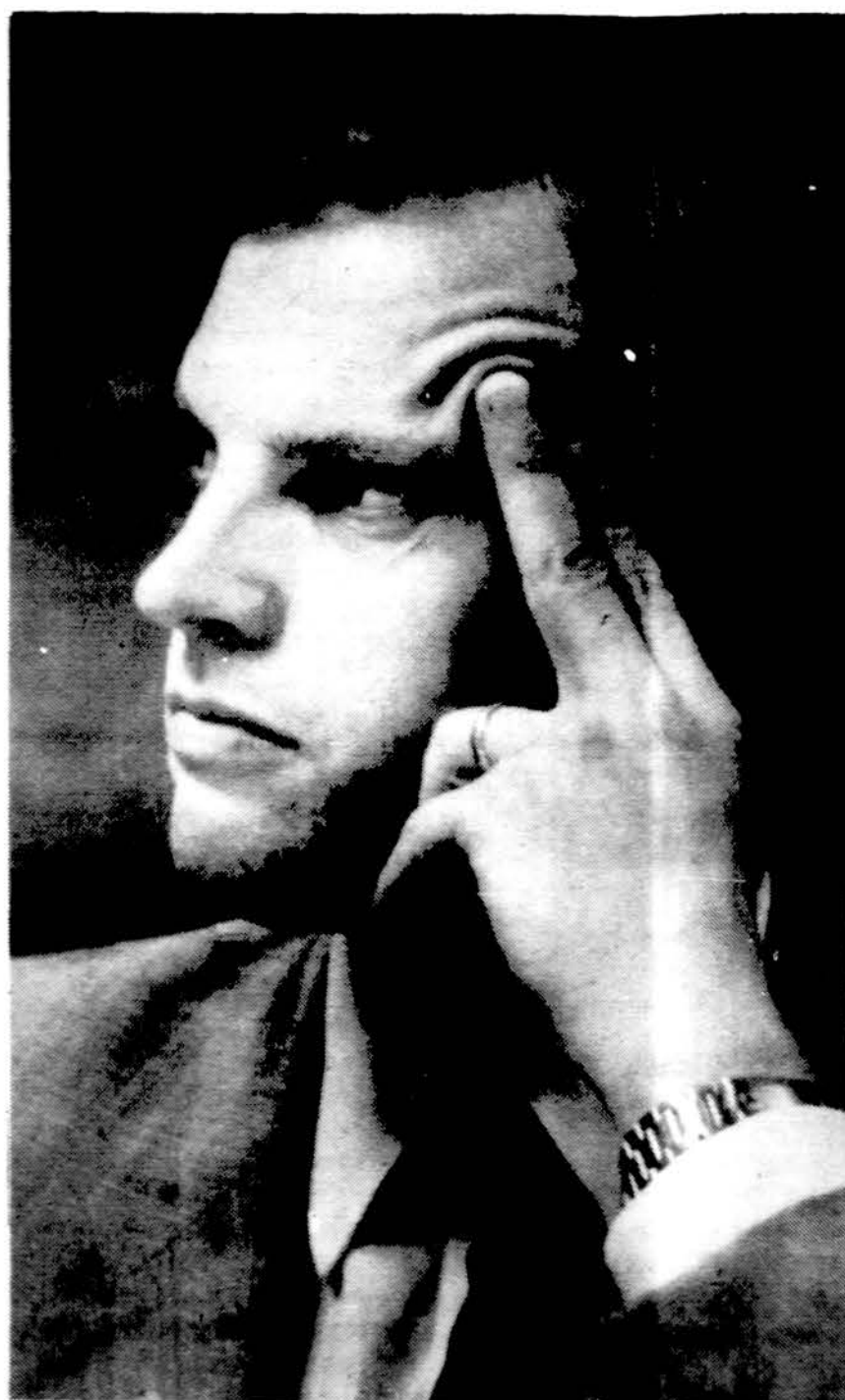
VELIONIO NORAI VYKDOMI

Prieš trejus metus Chicagoje miręs dr. Zigmas Smilga, kaip ir neseniai su šiuo pasauliu atsiskyręs redaktorius Br. Kviklys, gyvendami Vokietijoje ir JAV, visą laiką pirkę knygas bei prenumeravo lietuviškus laikraščius ir ilgainiui susitelkę jų didžiulės bibliotekos. Velionis Zigmas, būdamas didelis muzikos mylėtojas, šalia knygų, laikraščių bei žurnalų dar pirkė lietuviškos ir klasikinės muzikos bei įvairių operų plokšteles, ir ilgainiui susidarė didžiulis plokštelių rinkinys.

Kai anais laikais gyvendamas Chicagoje apsilankydavau Smilgų namuose Jaunimo centro apylinkėje, Zigmas mane aprkauo naujausiomis knygomis, išleisomis tiek išveivijoje, tiek ir Lietuvoje, ir iš plokštelių pasiklausydavom klasikinės muzikos arba kurios nors operos. Dr. Z. Smilga ne kartą pabrėžė, kad, kai Lietuva bus laisva bei nepriklausoma ir bus atkurta Telsių kunigų seminarija, jis tą savo per dešimtmečius telktą turtą perduos jai.

Dr. Z. Smilga mirė išvakarėse tų dienų, kai Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis pažadino tautą prisikelti. Jo palikimą nuosirdžiai globojo ir iš Marquette Parko į naujus namus prie Midway aerouosto perkėlė bei sukatalogavo jo žmona dantų gydytoja Julija Smilgienė, padedant sūnui ir dviem dukrom. Kai praeitą rudenį aplankė ją, radom vyro palikimą – tūkstančius knygų, įrštų žurnalų komplektus ir plokštelių rinkinius, kurių buvo gerokai per tūkstantį, gražiai sudėtas į lentynas, užemusius visą nemažą bungalow namo rūšį.

Šį rudenį vėl užėjė į Smilgų namus, radome apie 6,000 tomų įvairių knygų bei žurnalų jau supakuotų į dėžes, sukataloguotų ir paruoštų krauti į konteinerį. Tačiau šis dar vis neatkeliavo, nors ir tam tikru

Viktoras Nakas – Lietuvių informacijos vedėjas ir sklandus vertėjas Washington, D.C. Nuotr. Vyt. Maželio

BUKOVSKIS SVERIA JELCINĄ

Nuoširdus demokratas ar demagogas; reformatorius ar oportunistas, Pabaltijo tautų draugas ar politinis aferistas? Borisas Jelcinas tebėra mįslė Rytams ir Vakarams. Į šią politinę figūrą New Yorke leidžiamo savaitraščio „The New Republic“ rugsėjo 10-17 numerio iš idomos perspektyvos žvelgia dabar Anglijoje gyvenantis žmogaus teisių gynėjas ir autorius Vladimiras Bukovskis, kuris recenzuoja šmet angliškai pasirodžiusią Jelcino autobiografiją bei patį asmenį.

Kai Bukovskis prieš porą metų pirmą sykį išvydo Jelciną televizijos ekrane, jis negalėjo tikėti savo akimis. Tai buvo tikras bolševikas, kokius anksčiau vaizduodavo sovietiniai filmai. Jelcinas jam atrodė užsispyręs, įsitikinęs savo neklaidingumu,

čikagiškių senokai buvo pažadėtas.

Lankydamsis Chicagoje, Telsių vyskupas A. Vaičius buvo sustojęs J. Smilgienės namuose ir džiaugėsi tuo turtu, kurį velionis dr. Zigmas Smilga per kelis dešimtmečius sutelkė ir testamentu paskyrė Telsių kunigų seminarijai.

atviras, „žmogiška mašina be stabdžių“, tarsi jis būtų ką tik iššokęs iš šarvoto traukinio. Tokius veidus, anot Bukovskio, matome senose nuotraukose, tik tenai jie dėvi odinius švarkus, prie jų diržų kabo dideli mauzeriai, daugumą tokių bolševikų nugalabijo Stalinas.

Jelcinas anksčiau tikėjo partija, kuri jam visad buvo teisi. Kai Stalinas mirė, Jelcinas verkė, kai partija paskelbė Stalino nusikaltimus, jis juos pasmerkė. Bukovskis abejoja, ar Gorbaciovas numatė ateitį, kai jis paskyrė Jelciną Maskvos miesto komiteto pirmuoju sekretoriumi. Gensekas tenorėjo supurtyti sostinę, bet Jelcinas pradėjo rimtai kovoti prieš korupciją ir persekiojanti partinę „mafiją“. Kopdamas aukštyn partijos elito kopėčiomis, jis susidūrė su vis didesniu supuvimu ir nemokiškumu. Polit-

Kentėjimas visus sulygina, bet ir vėl greit visus išskirsto į dvi rūšis: vieni kenčia gerai, kiti blogai; vienuose kentėjimas pasiekia savo tikslą, kituose ne, vieni yra kentėjimo herojai, kiti – bailiai.

P. W. Keppler

LIETUVIAI CALIFORNIOJE

RADIJO KLUBAS NESTOKOJA DRAUGŲ

Californijos lietuvių Radijo klubas tebėra gausus ir darbinas. Kasmet susirenkame graži grupė rėmėjų drauge papietauti ir pabendrauti, nes daugeliui vyresniųjų klausytojų ši šeštadieninė radijo valandėlė jau tapo vietos žinių svarbiausia pranešėja. Per ją išgirstame ir geras, ir liūdnas naujienas, kaip ir žinias iš jau kiek švintančios Lietuvos Padangės.

Vadinamasis Radijo klubo balius dabar jau tapo sekmadienio klubo pietumis su programa ir muzika. Šiais metais tai vyko rugsėjo 30 dieną parapijos salėje. Svečius pasveikins pirm. Vytautas Šeštokas programai scenon pakvietė mūsų mėgiamąjį vyrų kvartetą ir pianistę kompozitorę Raimondą Apeikytę. Tikiu, kad kvartetas

dar niekad neskambėjo taip įspūdingai, darniai ir subtiliai. Jautėsi rež. Petro Maželio ranka, iš seniau gana sustingusio, rimto kvarteto išugdant gyvą ir išraiškingą vienetą. Tai buvo galima justi ir iš publikos šauksmų ir katučių. Kvartetas yra tikrai pažengęs ilgą kelią į tobulę. Girdėjom vietos kompozitorių dainas ir gyvas liaudies melodijas. Ta patia proga triukšmingai pasveikinome komp. Raimondą Apeikytę jos gimtadienio proga.

Pietūs irgi buvo palydimi muzikos garsų su savotiškos tonacijos instrumentalistu scenoje. Popietė praėjo pakilioje nuotaikoje; dovanų traukime gausūs laimėjusios rankos, o vietos dalininkai suteikė galimybę laimėti puikius paveikslus varžybų keliu.

RKV

Gėlėmis reiškia padėką Los Angeles vyrų kvarteto nariams už puikiai atliktą koncertinę programą Radijo klubo popietėje. Iš k. – E. Jarašūnas, geles seganti D. Čekanauskaitė, B. Seliukas, A. Polikaitis, pianistė R. Apeikytė, radijo klubo pirm. V. Šeštokas ir R. Dabšys.

Nuotr. V. Gilio

1990 M. KELIONĖS

NIUJORKAS—RYGA

Ten ir atgal \$795 (tik už kelionę lėktuvu)
*Skrydžiai tiesiai į Rygą iš JFK per Helsinkį
Oro linija — FINNAIR
*Skrydžiai kiekvieną trečiadienį ir šeštadienį
*Specialios kainos nuo spalio 1, 1990 iki kovo 31, 1991
*\$16 „U.S. taxes“ nepriskaičiuota.

KELEIVIAMS SU IŠKVIETIMAIS

BALTIC TOURS siūlo specialias lėktuvo kainas keleiviams vykstantiems su asmeniškais iškvietais. Kvietėjas jus pasitiks Rygoje. Jei reikės, parūpinsim transportaciją.

LANKANTIS LIETUVOJE

Už žemas kainas galite apsigyventi Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos viešbučiuose vienai arba dviem savaitėm.

HELSINKIS

Grįžtant, oro linijų kelias reikalauja praleisti vieną naktį Helsinkyje. Susisiekimas, pusryčiai, apgyvendinimas — keturių žvaigždžių Vaakuna viešbutyje; \$75 asmeniui dviese viename kambarėje. Atskiras kambarys \$109.

KELIONĖS SU Palydovais

LIETUVA IR SUOMIJA

13 dienų kelionė, 9 dienos Lietuvoje, 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje
Oro linija — FINNAIR

Kelionė # 106 \$1,699.00 iš Bostono ir Niujorko
Lapkričio 7-19 \$1,899.00 iš Čikagos
Vienam asm. kamb. + \$169.00

KALĖDOS IR N. METAI LIETUVOJE

15 dienų kelionė, 11 dienų Lietuvoje, 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Oro linija — FINNAIR
Kelionė # 1225 \$1,799.00 iš Bostono ir Niujorko
Gruodžio 22-8 sausio 5, 1991 \$1,999.00 iš Čikagos
Vienam asm. kamb. + \$219.00

N. METAI LIETUVOJE

15 dienų kelionė, 11 dienų Lietuvoje, 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Oro linija — FINNAIR
Kelionė # 1280 \$1,799.00 iš Bostono ir Niujorko
Gruodžio 29-sausio 12, 1991 \$1,999.00 iš Čikagos
Vienam asm. kamb. + \$219.00

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams kreipkitės į BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • NEWTON, MA 02164. Tel. 617/965-9080 • Fax 617/332-7781

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

REDAGUOJA ST. SEMENIENE, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

ISPŪDŽIAI LIETUVOJE APSILANKIUS

Tėvai karo metu iš Lietuvos pasitraukė stengdamiesi išsaugoti savo gyvybes. Aš gimiau Vokietijoje. Trejų metų būdama, 1950 m. atvykau į Ameriką. Augdama jaučiausi, lyg čia nepriklausanti. Jaučiausi, kaip tikra DP (displaced person). Nors augau Amerikoje, auklėjimas buvo lietuviškas, jaučiau, kad skiriuos nuo kitų čionykščių žmonių.

Pasakos apie Lietuvą buvo gražios, idealizuotos. Dainas dainavom apie: „Grazi, tu, mano brangi tėvyne...“, „Lietuviai esame mes gimę...“ lietuviškas turime ir būt... ir kitas. Bet, nežinint to, ta Lietuva man atrodė tolimas ir nepasiekiamas pasakų kraštas. Bet 1989 metais lyg atsitiko stebuklas, prasidėjo antplūdis žmonių iš Lietuvos. Dirbant pas daktarą Liną Sidrį ir apdraudus agentą Frank Zapolį man teko nemažai sutikti svečių iš Lietuvos. Turėjau nemažai progų pavezioti kai kuriuos svečius, parodyti jiems Chicago arba vasarvietes Indianoje ar Michigane. Beveik visi sutikieji stebino mane jie buvo malonūs, mandagūs, jautrūs, ypač svečiai iš teatro grupės. Maniau, kad visi Lietuvos lietuviai tokie.

Prisirinkusi tų lietuvių adresus, pradėjau jaustis, kad dabar Lietuvoje turiu pažįstamų bei giminių (dar niekad nesutikę). Nutariau, kad laikas jau ir man pamatyti Lietuvą. Pradėjau net galvoti, kad gal norėčiau net gyventi ten, bent vasaros metu. Su amerikietiškais doleriais galėčiau ten net namuką įsigyti, ko aš čia negalėčiau padaryti.

Svajojau, kaip bus, kaip susitiksiu su „Interlita“, kuris man suteiks informaciją, kaip nupirkti vasarnamį Lietuvoje, kur turėčiau progos pagyventi gal ir darbą rasti ir kada nors galutinai ten apsigyventi ir dirbti Lietuvos naudai.

Du kartus iš eilės, gegužės ir liepos mėn. negavau vizos. Pagaliau vizą gavau rugpjūčio mėn. Keliausi į pasakų šalį Lietuvą... Prisiklausiusi Vilčinsko dainų: „Norėčiau vaikščioti Lietuvoje, kur mano

tėvai gyveno“ ir, kad mama nebūtų nelaiminga, kad „nepamatys prieš mirtį savo gimtojo krašto“ abidvi rugsėjo 20-tą dieną iškeliavom į Lietuvą.

Neapsakomai gera buvo, kai privažiavusios prie sienos pamatėme užrašą: „Lietuvos Respublika“ ir pirmą Rūpintojėlį. Niekuomet neužmiršiu, kai mama, važiuojant autobusu linksmai šaukė: „Aukse, žiūrėk, žiūrėk, gandrai, gandrai!“ Į Vilnių ir „Neringos“ viešbutį atvykom vidurnaktį. Buvau patenkinta žinodama, kad čia lėšos eina Lietuvos naudai. Pirmas nesmagus pastebėjimas buvo pamačius kaip sunkiai dirbo vienas senukas, nešdamas, prakaituodamas, mūsų visų perkrautus lagaminus. O kur jauni vyrai? Jis vienas pats turėjo viską mums sunėšioti. Antras man nelogišku pasirodęs dalykas tai „lobby“ antrame aukšte. Ilgai truko kol nedidelis keltuvas visus suvežė į tą „lobby“. Pagalvojau gal senas pastatas, o senais laikais ir to užteko. Juokinga tik, kad reikėjo spausti 4-tą mygtuką, kad pakilti į 3-čią aukštą...

Nesuprantamas dalykas, kai 84-ųjų metų moteris, vos, vos paeidama, lazda pasiramstydama vis vien, norėdama Lietuvą pamatyti, negalėjo karštais keltuvu pasiekti savo aukšto. Nubėgusi pranešti, rašinėje gavau tokį atsakymą: „Liftas nedirba“. Maniau, kad keltuvas sugedęs. Bet ne: „Žmogus išėjo pietauti“, — buvo atsakymas. „Aišku, nedirba liftas kai vyrai pietauja“. Po kiek laiko sužinojau, kad liftas dėl saugumo nedirba, reikia iš gatvės lipti laiptais prie registracijos raštinės antrame aukšte. Vis vien galvojau: „Nelogiška“. Ar lietuviai sugalvojo tokį nelogiškumą? Kur antras žmogus? Ar neatėjo į darbą? Ar tik vienas darbininkas paskirtas iš viso? Ar nerūpi žmonės?

Kitas keistas dalykas, kad valgyklos užrakintos ir ten lengvai neįeisi. Reikia susidurti su sargu prie durų (kaip su siena) ir aiškintis, kad esi „amerikonas“, su tuo grupe ir čia tau užsakyta vieta. Kitur

dar draugams ir giminėms teko duoti kyši. O vietiniai žmonės laukia ne viduje, bet lauke už užrakintų durų. O kai išėjom iš valgyklos, į mane ir mamą kažkas pasižiūrėjęs piktai pasakė: „Nu, jau riebios!“ Koks čia žmogus, ar lietuvis? Gal nežinojo, kad mes mokėjom 300 dolerių už malonumą valgyti toje valgykloje ir tai vos 9 kartus, o per visą likusį kelionės laiką pas gimines ar pas draugus. Iš viso, kam toks pasakymas? Ne gražus, nemandagus, negeras, ir nereikalingas? Išsiaiškinau vėliau, kad Lietuvoje trūkumas maisto, reikia taupyti, geriau mažiau žmonių įleisti negu daugiau. Čia biznio nėra. Ta pati alga, ar daugiau, ar mažiau žmonių. Žmonės pavargę, išalkę, išsėmę. Nežinau, kaip aš elgiaus išgyvenus 40-50 metų su neaiškumais, medi-

Chicago. Tik baimė ima, ar jie supras atvykę, kad man reikia dirbti 6-ias dienas savaitėje. Aš negalėsiu paimti nuo darbo tiek atostogų, kaip jie, parodydami mums gražią Lietuvą.

Lietuvoje yra daug gražių vietų, tinkančių turizmui, svečiams: Vilniaus katedra, bažnyčios, Gedimino pilis, Trijų Kryžių kalnas, Aušros Vartai, Senamiestis. Šiaulių rajone — Kryžių kalnas. Kaunas toks gražus miestas! Klaipėdoje — Jūrų muziejus, Nidoje — kopos didžiausios. Palangoje — Baltijos jūra, Gintaro muziejus. Botanikos sodas. Juodkrantėje — fantastiškas Raganų kalnas, beržų miškai. Rumšiškėse senos sodybos. Tiesūs keliai ir lygūs laukai, tolimoji — dangaus horizontai. O Trakų pils, kokie puikūs vaizdai! Bet man atrodė viešojo viešojo žmonių elgesys, nedirbančios valgyklos ir par-

Viešint Lietuvoje būtina pasinerti Baltijos bangose. Aukšė Palangoje prie jūros tilto.

duotuvės netinka turizmui. Jeigu visi būtų, kaip mūsų turo gidės, būtų puiku. Bet tokie žmonės man pasirodė retenybė, kaip atrastas gintaro gabalėlis prie jūros ir ju skaičius sumažėjęs taip, kaip ir gintaro...

Neišplaukit, neišskirkite visi geri lietuviai iš Lietuvos. Kaip jūs reikalingi ten esate! Bet kodėl, man baimė ima pačiai ten gyventi ir dirbti Lietuvos naudai? Bijau, kad neužtenka žmonių norinčių pasikeisti į gera pusę, dirbti Lietuvos naudai, dirbti, padėti viens kitam. Atskirkite, aplankykit mus, bet grįžkite atgal į savo gimtą kraštą, kad galėtumėte dirbti jo atgimimui. Negaliu tikėti, kai siūlėm kai kuriems lietuviams važiuoti nugalbenti vargstantiems Lietuvoje jie neėmė. Jei pačiam nereikia, tai kiti jiems nerūpi. Aš pati tempiau tris lagaminus, ne su savo drabužiais, bet su vaistais, vitaminais, kava, širdies kateteriais, antibiotikais, ir t.t. Aš nesigiriu. Tik noriu, kad visi, kur atkeliauja ir iškeliuoja į Lietuvą, pasisukotų viens kitam padėti, kad lietuviai būtų sveiki ir turėtų galą dirbti savo krašto naudai.

Kaip malonu buvo Kopenhagoje po Lietuvos ne vien, kad ten maistas buvo labai geras, nors brangus, bet žmonės viešojoje vietoje stengėsi padėti. Akys blizgėjo, gili, viska mato, viską pastebi, šypsosi, kad būtų mums maloniau. O, kaip malonu buvo grįžti į Ameriką girdėti tuos žodžius su šypsena: „How can I help you?“ — kaip galia jums padėti? Supratau, kad Lietuvoje dabar sunku gyventi. Bet daugelis lietuvių, manau, kad mūsų

šypsenos yra netikros. Tai ne tiesa, o jei ir būtų tiesa, daug geriau matyti šypsena negu surūgusį veidą.

Laisvoj Lietuvoje nebuvo lengva. Jūs tą žinote „aiškiai“ kaip lietuviai sako. Bet prisiminkit Švento Rašto žodžius apie sunkius laikus: „Džiaukitės visuomet“ ir „Su džiaugsmu nugalėsit priešą“. Jau gana kentėjote. Laikas ant savo kojų atsistoti. Jūs nieko blogo nepadarėt skelbdami savo nepriklausomybę. Jūs suprantant tą „aiškiai“. Nebūkit nusiminę. Pakelkit galvas! Pakelkite akis! Žiūrėkit viens kitam į akis. Parodykit savo širdį. Daug kas to jau išmoko. O jei kas nevertins, nebendraukit su tokiais. „Nemėsk kas brangiu tam, kuris jį mindžios“. Ruoškitės naujam gyvenimui. Formulokit planus, veikite, ne vien tik rūpinkitės. Sakykite dažniau: „Taip“ vietoje „Ne“, „Dirbame“ vietoje „Nedirbame“, „Kaip galim padėti“ vietoje „Ieškokim kaip atsikratyti žmogumi. Nebarkit, bet mylėkit viens kitą. Atleiskit viens kitam. Užmirškite praeitį ir eikite pirmyn. Yra tik vienas tikslas: vykdyti Dievo valią šioje žemėje: padaryti žemę gražią, malonia vietą žmonėms gyventi. Pradėkime tą darbą Lietuvoje.

Tai tokie mano ispūdžiai, ką galvojau, ką radau, ką norėčiau matyti Lietuvoje. Ar įmanoma? „Aišku“. Lengva man tai sakyti, gyvenant čia. Bet, kaip nors, „būtinai“ tai reikia įgyvendinti Lietuvoje.

Myliu tave, Lietuvą, iš tolo. Myleisi ir iš arti. Grįšiu vėl pas tave, nes širdis tu man esi.

Aukšė Balčiauskaitė-Kane

* Rugsėjo 16 d. „South Bend Tribune“ Jeanne Derbeck straipsnis apibūdino meno parodą Blank Center for the Arts Michigan City, IN. Buvo pasikalbėjimų su lietuvišiais menininkais Jurgiu Daugvila, Maryte Ambrozaitiene, Janina Marks, Ada Sutkuviene. Antraštėje parašyta „A Quest for freedom: show infused with spirit of Lithuania“ (Laisvės troškimas — paroda pilna Lietuvos dvasios).

Ankstyvesnį „Gintaro“ balių debutantes, dalyvavusias šių metų gintarelių pristatymų kotilijone: Sylvia Kane, Genovaitė Maluskaite, Patricia Giedraitė, Marija Giedraitė-Cerny, Jacqueline Maluskaite ir Lidija Bilutė.

Kai Nijolė Sadūnaitė viešojo Chicago. Iš k. Aušra Jasaitytė, Stasys Balzekas, dr. Adolfas Damašis, Nijolė Sadūnaitė, adv. Saulius Kuprys, Stasė Semenienė ir Marija Krauchūnienė. Nuotr. J. Tamulaitis

Straipsnio autorė Aukšė Balčiauskaitė-Kane ir jos mama Birutė Briedienė peržengia Lietuvos respublikos sieną

Aukšė aplankė lietuviškas sodybas Rumšiškėse.

MŪSŲ VEIKLA TEATRO FESTIVALIS

* Nijolė Mackevičienė intensyviai dirba, kad Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų remėjų rengiama madų paroda „Eglutė“ paremti būtų sėkminga. Nijolė Mackevičienė yra tos parodos koordinatore. Jai talkina jos dukros D. ir N. Mackevičiūtės, G. Mereckienė, J. Raziūnienė, D. Stankaitienė ir A. Vaičiulienė.

* Gražina Liautaud nuolatine gerą darbą ir lietuviškos veiklos remėja daug metų modeliuoja savo rūbus Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų remėjų rengiamose madų parodose. Ji taip pat pasirūpina scenos dekoracijomis. Ir šiais metais jos pastangomis Ken Frey paruoš Jaunimo centro sceną modeliavimui. Gražina Liautaud didelėmis sumomis prisideda prie „Eglutės“ leidimo ir bendrai paremia Marijos seserų darbus. Gražina mąstymu modeliuojant savo išgytus skoningus rūbus spalio 21 d. 2 val. p.p. Jaunimo centro salėje.

* Ginta Blinstrubienė Marijos nekalto Prasidėjimo seserų remėjų madų parodoje modeliuos savo siūtus drabužius. Prieš 29 metus Chicago remėjams pradėjus rengti madų parodas, daugiausia buvo rodomi pačių modelių, jų mamų, ar kitų lietuvių madų kūrėjų ir siuvėjų drabužiai. Tačiau paskutiniaisiais metais rūbai daugiausia modeliuojami pasiskolinti iš rūbų salonų, parduotuvių. Šiais metais tik Gina daugiausia rodyt savo pačios siūtus drabužius. Keletą savo darbų dar įterps Sofija Plėnienė ir Jūratė Zelba, Rimos Grybauskienės siūtus drabužius modeliuos Kristina Bielskūtė.

* Advokatė Daina Kojelytė praves diskusijas po adv. Povilo Žumbakio paskaitos „Galimi sunkumai keičiant teisę Lietuvoje“ Ateities studijiniam savaitgalyje, kuris įvyksta spalio 12-14 d. Jaunimo centre Chicagoje ir Lemonte.

* „Eglutė“ paremti skirkime spalio 21-mos popietę pabendravimui ir pasigrožėjimui dailaus apsirangimo menu. Paroda rengiama ankstyvą popietę 2 val., kad būtų galima suspėti ir į kitus tos dienos renginius.

A. K.

* „Eglutė“ — vienintelis lietuvių vaikų laikraštis laisvajame pasaulyje. Visiems laikraščiams ir žurnalams sunku išsilaikyti vien iš prenumeratų mokesčio. Dar sunkiau mūsų mažųjų laikraščiui „Eglutei“.

„Eglutė“ redaguoja ir leidžia Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys. Finansiskai išsilaikyti „Eglutei“ labai daug padeda Marijos seserų remėjų skyrius Chicagoje kiekvienais metais savo rengiamomis madų parodomis, sukviečiant pilną salę žiūrovų. Už poros savaitių, spalio 21 d. Jaunimo centre rengiama 29-ji paroda. Labai svarbu, kad 40-čiai metų praėjus, „Eglutė“ nesustotų lankiusi lietuviukus, skatintų jų lietuvišką samoningumą, padėtų pamilti lietuvišką žodį. „Eglutė“ jau beveik persikėlusi iš Putnamo į Lemontą, kur atvyko ir redaktorės ses. Ona Mikailaitė. Tikime, kad „Eglutė“ čia dar labiau suklestės, susitelks daugiau bendradarbių ir prenumeratorių.

* „Eglutė“ paremti skirkime spalio 21-mos popietę pabendravimui ir pasigrožėjimui dailaus apsirangimo menu. Paroda rengiama ankstyvą popietę 2 val., kad būtų galima suspėti ir į kitus tos dienos renginius.

A. K.

Kai Nijolė Sadūnaitė viešojo Chicago. Iš k. Aušra Jasaitytė, Stasys Balzekas, dr. Adolfas Damašis, Nijolė Sadūnaitė, adv. Saulius Kuprys, Stasė Semenienė ir Marija Krauchūnienė. Nuotr. J. Tamulaitis

LIETUVOS SAUGUMAS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Lietuvos vyriausybė pavedė Mečislovui Laurinkui sudaryti Lietuvos saugumo tarnybą. Vykdomą darbą aprašė Miuncheno dienraštis „Sueddeutsche Zeitung“. Laikraščio bendradarbis Stepan Lamby greičiausiai Vilniuje kalbėjosi su buv. filosofijos docentu, pastatydamas eilę klausimų.

Užklaustas, kokį tikslą turi Lietuvos saugumas (slaptoji tarnyba), M. Laurinkus atsakė, kad vyriausybė turi turėti neoficialias informacijas, kadangi Lietuva palaikė ryšius su kitomis valstybėmis. Tad, tie ryšiai kaip tik ir vertė saugumą juos tiksliai patikrinti, peržiūrėti, apdirtti. Tos informacijos sudaro pagrindą ir prognozes tolimesnių santykių plėtoje. Slaptosios tarnybos nariai dirba krašto viduje ir užsienyje. Lietuvos saugumas su KGB bendradarbiauja tik kriminalinėje plotmėje.

I vokiečio klausimą, kokio dydžio yra Lietuvos saugumas (slaptoji tarnyba), lietuvius neatsakė, tai tarnybinė paslaptis.

Vokietis sako, kad Rytų Vokietijos saugumas buvo informuotas. Tuo tarpu demokratizmo procesas Lietuvoje eina kitu keliu. Kodėl? Lietuvio atsakymas: aš nenoriu komentuoti Rytų Vokietijos įvykių. Lietuvoje taip pat buvo nutarta paleisti lietuvišką KGB skyrių („Zweig“ — šaka). Tačiau tikrovė yra kita, kadangi praktiškai KGB ir toliau veikia Lietuvoje. Jo negalima vienu smūgiu ar vienu kirčiu išardyti.

Vokietis: „Dar iš šiandien ant Vilniaus namų sienų matomi užrašai „Red Army go home“. Ar simpatizuojate tam reikalavimui?

M. Laurinkus: „Esu nepriklausomos valstybės pilietis ir pilnai sutinku su tuo reikalavimu. Tačiau aš taip pat su prantu, kad pasitraukimas negali įvykti vienų dienų. Aš pasitikiu mūsų vyriausybę, kuri šį klausimą sprendžia su Sov. Sąjunga. Lietuvos saugumas neturi jokio ryšio su Lietuvoje esančia okupacine kariuomene, tad atrodo, kad joje nėra infiltruotų agentų.“

Sov. Sąjungoje plačiai kalbama apie pilietinį karą. Kaip M. Laurinkus vertina tokį pavojų? „Teisingai — sako jis — tie balsai girdimi vis plačiau ir garsiau. Tas pavojus yra Rusijoje, tik ne Lietuvoje, kur pragyvenimo lygis yra žymiai aukštesnis už Sov. Sąjungos. Tad nemanau, kad Lietuvoje įvyktų pilietinis karas. Be to, Lietuvos gyventojų dauguma turi vakarų pasaulio mentalitetą.“

Ar tikite, kad Lietuva sieks tikros nepriklausomybės?

Tas priklauso nuo pačios plėtos Rytų Europoje, ypač pastovės padėties pačioje Rusijoje.

Sov. Sąjungos pasiuntinybė Romoje leidžia menrašti „Sovjetunion Heute“. Rugsėjo mėn. laida yra skiriama Estijai. Straipsniai ir juose padarytos išvados apie laisvą estų tautos įsijungimą į „brolisų“ sovietinių respublikų tarpą, niekuo nesiskiria nuo liepos mėn. laidos skirtos Lietuvai.

Tik reikia stebėtis, kad skaitytųjų laišku sk. „Sovjetunion Heute“ talpina ir priešingos nuomonės pasisakymus, kurie daugiausia liečia mūsų tėvynę. Keliose laidoose vokiečiai skaitytėjai išaiškina netiesiogiai žinias apie Lietuvą, liečiant istorinius 1940 m. birželio-liepos mėn. įvykius.

Ir taip rugsėjo mėn. žiniaraš-

tyje patalpinti du laišku, kurių vienas stipriai kritikuoja liepos mėn. tilpusį straipsnį „Lietuvos SSR — skyrybos vietų auksinių vedybų“. Mat minimame straipsnyje buvo rašoma, kad nuo 1926 m. prez. Antanas Smetona įvedė į Lietuvą fašistinę santvarką, kurią tauta 1940 m. sugriovė, įveddama sovietinę. Laiško autorius dr. Horst Rudolph iš Hamburgo ištaiso tą melagystę primindamas Hitlerio-Stalino sutartį, dalybas, priskiriant Lietuvą sovietinei sferai. Jis taip pat perkelia skaitytuosius į ultimatumo dienas, raudonosios armijos įgyviavimą ir palankios Sov. Sąj. vyriausybės sudarymą. A. Smetonos santvarkos negalima vadinti fašistine. Ji buvo autokratinė, skirtinga nuo Stalino. Autorius apgailestauja, kad straipsnyje nebuvo suminėta labai gerai surežisuota Lietuvos okupacija bei 1940 m. Lietuvai įteiktas ultimatumas.

Antras laiškas Hanso Miulero iš Hamburgo jau skirtingo turinio. Jis atsiliepia į Vytauto Landsbergio pasikalbėjimą su Morozovu taip pat tilpusioje laidoje Lietuvai. Jis gerokai užgauna V. Landsbergį. Autorius klausia pats save, kaip su tokia siaura pilietine galvoseną V. Landsbergis gali būti Lietuvos prezidentu? Vokietis Antrąjį pasaulinio karo metu buvo Pabaltijy. Vokietis rašo: V. Landsbergis kalba apie sovietinę okupaciją užmiršdamas, kad vokiečiai Pabaltijy įvedė rasinius įstatymus, norėdami suvokietinti Pabaltijy tautas. Žydų ar slavų kilmės tautos arba „Untermenschen“ tapo Hitlerio aukomis. Sovietai išgelbėjo Pabaltijy piliečius nuo baisaus likimo.

Rugsėjo 28 d. radijas ir spauda pranešė, kad sovietinis karys su žmona pabėgo iš savo dalinio, paprašydamas Vokietijos vyriausybės aziliaus teisių. Karys pabėgo į Hesseno kraštą, tad jo byla tvarkys Viesbadeno vyriausybė.

Tik kelių mėnesių laikotarpyje net 26 raudonarmiečiai pasiprašė aziliaus teisių. Bona bijo, kad, nugriovus mūro sieną, gali prasidėti masinis raudonarmiečių bėgimas.

Prof. Vytautas Landsbergis pasirašo į Čiurlionio „Aukso knygą“. Nuotr. Vl. Plečkaičiū

VILNIAUS KATEDROJ

Čiurlionio ansamblis Lietuvoje

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Penktadienis, rugsėjo 14 diena — paskutinė Lietuvoje viešnagės diena, kurią su meile suplanavo Menininkų rūmose „Lietuvos“ ansamblis, pasitikėdamas čiurlioniečių su garbės sargyba — juostų špalieriais. Mus sveikina ansamblio pirminkas Petras Telyčėnas. Pukioje dailininkų salėje stebime profesionaliai paruoštą programą. Žavi mus nuostabiai gražūs stilizuoti 14 šimtmečio Lietuvos bajoraičių rūbai, originalūs šokiai su puikia mimika, vaidyba ir akrobatikos elementais, turtingas liaudies instrumentų orkestras su „skrabalu“ virtuozu. Reikia tikėtis, kad „Lietuvos“ ansamblis matysime Amerikoje didžiojoje koncertinėse salėse. Po programos apsi-keičiama sveikinimais, dovano-mis ir vaišinamasi. Čiurlionio ansamblio vadovai pasipuošia šiaudinėmis skrybėlėmis, mo-tery — gėlemis.

Pavakare vyksta į Vilniaus

katedrą. Impozantiškoje zakristijoje ansambliečiai susipažįsta su katedros klebonu monsignoru Kazimieru Vasiliausku. Tai buvęs kalnys, „pavojingas nusikaltėlis“, nu-teistas dešimčiai metų sunkaus darbo Komijos respublikos ka-sykoje ir dešimčiai metų trem-ties. Jis buvęs pernai metais reabilituotas ir jau lankėsi Komijos respublikoje net 16 kartų, kurioje yra 20 hektarų kalinių kapų. Jis ten nuvežė pašventintą kryžių ir lietuvišką Rūpintojėlį, o taip pat Ukrainos Kamenica atšventino lietuvišką bažnyčią, pastatytą Kęstučio brolio Karijoto.

Iškilmingų pamaldų metu vargonais groja Tarprespubli-kinio Čiurlionio pianistų konkurso 1969 metų laureatas Bernardas Vasiliauskas, Čiurlionio chorui diriguoja Gediminas Purlys. Giedamos A. Mikulskio Misių už kenčiančią Lietuvą giesmės. Katedroje per 700 maldininkų. Mons. Vasi-liauskas pasveikino Čiurlionio ansamblio vadovus ir pastebėjo: „Kaip gražu, kad Švento Kryžiaus išaukštinimo šventę kartu su mumis švenčia ir Čiurlionio ansamblis. Kryžiaus deka likome gyva, nepalaužiama tauta. Sveikiname Čiurlionį jo kūrybinės veiklos 50 metų jubiliejais proga ir už jį pasimelskime“. Galingai ir dar-niai nuskambėjo Čiurlionio an-samblio giesmės, pritariant sidabriniam kanklių skambe-siui, o pamaldoms pasibaigus visa katedra sugiedodavo Tautos himną. Neužmirštas momen-tas, aukso raidėmis įsirašęs į čiurlioniečių širdis...

Po pamaldų „arti dangaus“ virš visų puikios vaisės Tiek daug gilių išpūdžių, kad kelionė atgal į Ameriką atrodo nereali...

Grižtame į viešbutį. Jame laukia būrys išlydinčių giminių ir pažįstamų. Jaukus triukš-mas, muzika, šokiai... Nežiūrint juoko, tai bene pats graudžiausias momentas. Sudie... Sudie... Paslaugūs tarnautojai sukuria mūsų lagaminus į „Lietuvos“ ansamblio autobusus ir po vidurnakčio juoda naktį keliaujame Rygos link. Graudžiai atsisveikinę su pas mane Clevelande viešėjusiu talentinguoju birbynininku An-tanu Smolskum ir jo žmona Vir-

ginija, su savo giminačiais, su Vaclovu Sakalausku. Mus lydi „Lietuvos“ ansamblio direkto-rius Petras Telyčėnas, sim-patingas ir sąmojingas Vilniaus operos ir baleto teatro vicedi-rektorių Liudas Aškinis, Gediminas ir Audronė Purliai. Teišės draugijos „angelai sargai“ Bronius Laurikėnas ir Algis Kusta... Atėjus laikui su lagaminais eiti per pasienio kontrolę, nesinori skirtis. Kai pagaliau einame lėktuvo link, mums pro orauosčio laukiamo-jo langus moja likusieji. Per ašaras neatskirių jų veidų...

Viešnagė Lietuvoje prabėgo kaip gražus sapnas. Jaudino ir žavėjo lietuviškas vaišingumas, optimistiška gyventojų nuotaika, džiugino nuostabiai išsilaikiusios lietuviškos kultūros vertybės. Komplikuo-tos kelionės ir gastrolių suor-ganizavimas, transportas, vieš-bučiai ir visokeriopa globa, kurią mums suteikė „Teišės“ draugija ir Algis Grigas, stebino ir patyrusius keliautojus, tuo labiau, kad tai nebuvo viešnagė laisvoje teritorijoje. Visur jautė-me jų globa, patyrusių ranką ir nuosirdų norą mūsų kelionę padaryti kaip galima sklandes-nę ir malonesnę.

Ansamblis „Čiurlionis“ paga-liau atliko savo misiją ir džiaugiasi įgyvendinęs savo svajonę. Vyresnieji atgaivino tėvynės prisiminimus, o už jos ribų gimę ansambliečiai sustip-rėjo savo lietuvišką dvasią, iš arti pamatę Lietuvos grožį, jos praeities didybę, jos žmonių vaišingumą ir meilę. Bet gal svarbiausia yra pabrėžti tai, kad meniniu atžvilgiu an-samblis pasirodė puikiai. Tą apsprendė ne vien sužavėtos ir sentimentalios publikos reakci-ja, bet ir muzikos žinovų pastabos, su kuriais turėjau malonumo susitikti ir pasi-kalbėti. A. Mikulskio „Pieme-nių raliavimas“ su kanklių orkestru, choru ir solistais, aidėjo vargonų akordais. Pa-sigėrėtina solo partijos atliko Irena Grigaliūnaitė, gerai skambėjo kanklės, o Violeta Žilionytė-Leger trumpai ir taik-liai pranešinėjo programą.

Girdėjus ansamblį daugelį kartų, darau išvadą, kad jis seniai taip gerai pasirodė, kaip Lietuvoje. Galimas dalykas, kad šalia Gedimino Purlio tvirtos rankos ir sugebėjimo chorą pro-fesionaliai paruošti, pačių narių nuotaika iššaukė juose dvasinį pakilimą, kuris tapo jų įkvė-pimo šaltiniu. Valio LTM Čiur-lionio ansambliai, jo vadovams ir kiekvienam jo nariui!

Turėdamas gerų knygų ligo-nis gali nesirūpinti: savo vai-sius jis turi savo rankose.

Montaigne

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo
sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

Nebrangiai atliktu pilnų remontų visų
firmų automobilių. Diagnostika ir darbų
įkainavimas — vietoje. Skambinti anksti
rytą arba vėlai vakare RIMUI, tel.
312-647-3824

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hormis Decks
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St
Tel. 776-1486

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT
REALTORS PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI
NAMUS per šią įstaigą, prašome
paminėti, kad esate arba norite būti
Rimo Stankaus klientais. Nuosa-
vybės įkainavimas nemokamai.

Parduodame greičiau
už didesnę kainą!
Išaukštintas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV
valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir di-
deles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti na-
mus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji
profesionaliai, sąžiningai ir
asmeniškai patarnaus. Įkainavimas
veltui.

Parduodamas „condo“ Boca
Raton, FL; 2 mieg., 2 vonios. La-
bai gražus vaizdas Atlanto. Skam-
binti: tel. 708-425-6338.

FOR SALE

Nebrangiai parduodama nauja
(iš Lietuvos) kopistams pjaustyti
mašina. Skambinti vakarais
1-312-476-4304

FOR SALE

Cherry Grove dining table with 2
leaves; 4 side chairs — \$400.
Tel. 708-499-1424

MASTER PLUMBING
COMPANY

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos ply-
telės. Karšto vandens tankai, pom-
pos. Išvalome užsikimšusius
vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

Jauni profesionalūs muzikantai moko
skambinti pianinu, solfedžio, harmonijos,
gali akompanuoti, groja vargonais,
klavirinu, kalba lietuviškai, angliskai,
lenkiškai, vokiškai.
Tel. (312) 776-8818

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda. Taiso
Virš 50 metų patikimas jums
patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

Remontuojame namus. Atlieku
įvairius lauko ir vidaus dažymo
darbus prieinama kaina. Skam-
binti Kastyčiui
312-476-5995

RACINE KEPYKLA IR
DELIKATESAI

Atidaryta 7 dienas savaitėje. Dide-
lis pasirinkimas įvairių kepinių
ir namuose gaminto maisto —
Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąži-
ningai patarnaus
J. BAČEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MLS ONE STOP REAL
ESTATE, INC.
Norintieji pirkti ar parduoti namus,
prašau kreiptis į BUDRAITĮ.
312-778-3971 arba 312-767-0600

FOR RENT

Marquette Parke išnuomo-
jamas 5 kambarių butas. Saulė-
tas, šviesus, švarus, du miegamie-
ji. Reikalui esant ir garažas.
Tel. 312-434-2655

Išnuomojamas vieno arba 2-jų
miegamųjų kamb. butas vyrams.
Su šiluma ir namų reikmenimis
(appliances). Tel. 312-254-3526

Išnuomojamas puikiasias 4½
kamb. 2 mieg. butas Marquette
Parko apyl. \$220 į mėn. +
vėsinimas, pilnai įrengta virykla ir
skalbykla. 1-708-361-5594

Brighton Parke išnuomojamas
butas 4 kamb. su šiluma, pir-
mame aukšte. Suaugusiems be
vaikų ir gyvuliukų. Tel.
312-376-5992.

Išnuomojami 3 kamb. su šilu-
ma, virykla ir šaldytuvu, 73 ir
Campbell apyl. \$220 į mėn. +
„security dep.“ Tel. 476-1182.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už
automobilio ir ugnies draudimą pas
mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
užmiestį. Dirbu greitai, garantuoti ir sąži-
ningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PAMPUTIS

MARQUETTE
PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų
reikmenis. Pasinaudokite patogiu
planu atidedant pasirinktus reik-
menis ypatingai progai. Pilnai
užbaigtų foto nuotraukų aptarna-
vimas. Atidaryta pirmadienį ir
ketvirtadienį vakarais iki 8 valan-
dos. Antrą, ir trečią, susikabesit
lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

Švietimo vadovai Šviesos-Sandaros suvažiavime Tabor Farmoje. Lietuvos švietimo ministeris Darius Kuolys ir PLB švietimo komisijos pirm. Milda Lenkauskienė.

SAVO JĖGOMIS TURIME LAIMĖTI

Reikia apsidairyti aplinkoje ir
justi savo išteklius

P. STAKYS

Svetimame krašte ir svetimosiose salygos netarsta kultūra, kuri turi išreikšti tautinius požymius ir žmogaus pažiūras. Kūryba skirta tik pavieniams žmonėms – kūrėjams, kurie apdovanoti talentais. Talentus turi matyti ir jausti kiti, o ne tik kūrėjai patys. Tik kartais gali jausti ir tas žmogus, kai jis kuria naujus, naudingus, iš sielos glūdumos einančius kūrinus. Bet tikrai apie talento tikrumą pasako kūriniai, kurie išlieka ateities, žadina savo tautą ar aplinkinius. Kūryboje talentas turi jausti, kad jis kuria, o ne seka tik kitus, jau sukurtus, padarytus, pažintus ir atiduotus žmonėms.

Kadaise Paryžiaus buvęs kardinolas Emanuel Suhard pasakė, kad kūryba reikalauja nepriklausomumo. „Turi būti tam tikras nepriklausomumas ir autonomija veikloje – kūryboje. Mes turim žinoti nykstančios maldos nuomonę, mūsų veiklos nuomonės vertę, kuri dažnai yra be supratimo, apsigalvojimo ar pastovumo“. Tai kalbama ir apie tautinę kūrybą išeivijoje, nes čia salygos ne visuomet palankios kūrybai. Bet jos nesugniuždo talentų, kuriuos žmonės turi ir kuriuos panaudoja. Turi juos panaudoti ne sau, saviems pasireiškimams, o visiems žmonėms. Nėra kūrėjo, kuris nenorėtų auditorijos ir platesnio įvertinimo.

Ir lietuviška kultūra reikiama ne tik turimais kūrėjais, kurie kartais didžiuojasi savo kūryba, bet ir tais kūrėjais, kurie duoda savo dalį tautiečiams išeivijoje, savo tautai, nors ji būtų vergijoje, ir žmonijai, kuri yra aplinkoje ir svetimosiose salygos.

Lietuviška kūryba remiasi ne tik dabarties talentais ir kūrėjais, bet ir praeitimi, geriausiais kūrėjais, kurių net autoriai nežinomi. Liaudis atidavė savo šmintį ir savo kūrinius laikui, kuris keičiasi, bet nenyksta, kuris nėra pastovus, bet laiko tautos kūrybą amžiams. Amžiais išsilaiko kūryba, jei tik yra palaikytą, jei tik yra tos tautos, tos liaudies atstovų, kurie savo širdyje ir atmintyje išlaikė liaudies turtą. Sava kūryba yra tautos dvasia, nors ir kai kurie kūrėjai atiduoda tai

visai žmonijai. Išeivijos salygos yra palankios atiduoti žmonijai savus talentus ir praturtinti žmonijos kultūrą savais tautiniais laimėjimais.

Žvelgti į veiklą išeivijoje

Ne tik lietuvių, bet ir kitų etninių grupių, nors jos jau būtų nutolusios nuo savo kamieno, veikla išsiskiria iš vietos žmonių, išsiskiria savo papročiais ir veiklos būdais. Tai kalbama ne tik apie vyresniuosius, kurie jau nepajėgia prisitaikyti prie naujo gyvenimo salygų, bet ir apie jaunuosius, kurie iš namų išsinešę skirtingas pažiūras, skirtingą veiklos būdą, skirtingą charakterį ir savo tautinius bruožus. Norime ar nenorime, bet kiekvienas svetimasis atskiria, kad tas ar kitas nėra „savas“, kad jo viduje maišosi svetimi nusiteikimai ir pažiūros, skirtingos nuo savos aplinkos.

Vėl tas pats kard. E. Suhard saviems ir kartu svetimiems pasako, kad „veikti paviečiai turime žinoti, kad pasiliktume ramūs. yra pavojus leisti nepagrįstas nuolaidas, kurios įžeistų mūsų veiklos ir nuolaidų žymes“. Mūsų ramybės ir šaltumo trukmė prisišaukia kitų įtarinėjimus, net šmeižtus, mūsų darbų nevertinimą ir mūsų pačių išskyrimą.

Būtinai reikia suprasti kitus žmones, kuriuos sutinkame kelyje, bet taip pat turime suprasti ir savo veiksmus, kurie yra reikalingi mūsų artimiesiems, mums patiems, mūsų tautai ir net tiems žmonėms, nors jie būtų ir svetimi. Kitaip tariant, mūsų veiksmams, mūsų darbas, ypač viešas veikimas turi būti suprantamas pačiam sau ir kitiems. Be to supratimo net geri darbai pasidaro kitiems tik krislas akyse, – jie nemato mūsų veiklos prasmės, mūsų pačių užmojų ir siekimų.

Tai mes jaučiame ar bent turėtumėm jausti, kad daugelis veikėjų, norinčių gero savo tautai ir saviems žmonėms, nėra suprantami savųjų, juoba svetimųjų. Tai jau ne veikla, o tik šokinėjimas, noras pasirodyti sava energija ir sugebėjimu kitus pažeminti. Tuo tarpu daugelis tokio veikėjo visiškai nevertina.

Čia yra lietuviškos ir bendrai visos išeivijos, išgyvenusios svetimos žemės, nevaisinga ir nevertinama veikla, kai jos negali suprasti išeivijos vadovai, pasivadinę ar pavadinti tokiais. Jie pradeda nesiskaityti su bendra nuomone ir neranda pritarėjų net svetimuosiuose. Tai visų svetimtaučių tragedija, kurios nori visi išvengti, bet negali. Jie neturi kuo pakeisti ir negali parodyti tikrojo kelio – susiklausymo, darnumo, vienybės siekimo ir vieni su kitais bendradarbiavimo.

Negalima pasitikėti tik tautiškumu

Tauta neišvysto tik tam tikru laiku, bet ateina iš praeities, dažnai iš nežinomų glūdumų ir iš istorijos. Ją galima rasti tik specialistų raštuose, nagrinėjančiuose nerašytus dokumentus. Ir lietuvių tauta neatsirado iš nežinios. Jos sena kalba, kuria ir dabar kalbama daugelyje vietų, ne tik savoje tautoje, yra palyginamųjų kalbų studijų objektas. Mylėti savo tautą, savą kalbą, savus tautiečius, atrodo savaime suprantama. Niekas negali atitrūkti nuo savo praeities, nors ir labiausiai norėtų.

Tačiau tautos sudievinimas jos nuvertinimas turi tas pačias šaknis, kaip suniekinimas ir nuvertinimas savų tėvų, kurie nėra verti vaikų, praugusių savo mokslu, gyvenimu. Tautoje turi augti kultūra, tautoje, ne skirtoje žmonijai, turi augti kūryba. Tautos meilė ir jai pasiaukojimas turi skatinti veiklą, turi ją tvarkyti ir koordinuoti su kitais vienetais, nes kaip tautos viduje, taip juo labiau išeivijoje daugelis išsiskiria savo pažiūromis ir savo veiklos priemonių pasirinkimu. Tai nėra tragedija, nėra nei didelė nelaimė, kai daugelis mano skirtingai ir prie paties tikslų eina skirtingais keliais. Kelio pasirinkimas priklauso nuo žmonių, augusių ir išgyvenusių skirtingoje aplinkoje.

Skirtingumas pažiūrose ir kelių pasirinkime ypač jaučiamas dabar. Išeivija nėra solidus vienetas, kaip tauta, bet ir tautoje regimas skirtingumas. Ir tautoje keičiasi valdžios, vienos partijos nugalėkitas, kai po kiek laiko vėl grįžta tos pačios. Gal jos kiek atsilaukinančios, gal į kai kuriuos gyviusius reikalus žiūri skirtingomis akimis, girdi skirtingus balsus. Jos betgi turi likti ir lieka pagrinduose tos pačios arba artimos buvusios valdžios. Tai tikroji demokratija, kurios nebijo jokia demokratiška partija, net pralaimėjusi valdžios viršūnės ar pasitikėjimą žmonėse. Demokratija yra žmonių valios išreiškimas valdžioje, bet taip pat tik žmonių valios išreiškimas organizacijose, išeivijos veikloje, siekimuose geriausius tikslus tik skirtingais būdais.

Išeivijos veikla ir pasižymi, kad ne visuomet pritaiko demokratiją sau patiems, bet ir kitiems bei kitoms organizacijoms. Tai susilpnina veiklą, trukdo tautiškumo gilesniam augimui žmonėse, ypač jaunesniojoje kartoje samoningesniai jo priėmimui. Tautą ir tautiškumą daugumas suprantą, bet taip pat daugumas jos netaiko savo privariam gyvenime, veikloje, darbuose, santykiuose su kitais.

Žvelgti į tautinį samoningumą išeivijos veikloje yra būtina suprasti savo paties tautiškumą, savo organizacijos tautinį charakterį ir savo ar organizacijos tautinių tikslų siekimus. Nepadeda čia tik kūrybinis talentas, nes jis skirtas tik išimtiniais žmonėms ar žmonijai. Visa tauta retai supranta kūrėją, jei jis yra labai talentingas ir savo vidumi tautiškas. Tautinis nusiteikimas neska-

tina tikrai veiklai, nes veikla turi būti visai tautai. Tauta net kūrėjui negali būti už viską brangesnė, nes žmonės sudaro tautą, žmonės yra tautos atstovai. Jie ir nori, kad vadai, veikėjai, kūrėjai padėtų jiems

savo tautinį nusiteikimą gilinti, savo tautiškumą labiau suprasti ir savo tautiškumui bei pačiai tautai naudingiau dirbti. To visuomenė reikalauja iš vadų, to tauta reikalauja iš visų savo tautos vaikų.

„Nenustosiu kartojęs: mirtis nėra naktis, bet sviesa; nėra pabaiga, bet pradžia, nėra niekas, bet amžinybė“.

V. Hugo

PADĖKA A.†A. PETRAS ŠMAIŽYS

Iškelio Amžinybėn 1990 m. rugsėjo 4 d. Palaidotas rugsėjo 11 d. Crestview kapinių mauzoliejuje Hot Springs, Arkansas.

Dėkojame kun. Tom Baker atnašavusiam šv. Mišias ir atlikusiam religines apeigas kapinėse. Ačiū Liucijai Gudelienei ir Reginai Sabaliūnienei už gražiai sugiedotą „Panis Angelicus“ ir moterų chorėliui už lietuviškas giesmes šv. Mišių metu, o sėselei Mary-Anne už palydą vargonais. Širdingai dėkojame Hot Springs lietuviams ir pažįstamiems amerikiečiams gausiai dalyvavusiems gedulingose pamaldose.

Nuoširdi padėka seseriai Gailutei Palionienei bei pusbroliui Vytaui ir Genutei Gečams atvykusiems iš toli palydėti a. a. Petrą į amžino poilsio vietą. Ačiū Helene Sabaliūnienei, Lily Kazienei, Angelei Kraučeliūnienei ir Rimai Jucienei už pagalbą ir parodytą nuoširdumą sunkios valandos metu.

Nuoširdžiai dėkojame už atnašautas šv. Mišias įvairiose vietovėse, už įteiktas aukas šv. Mišioms, už atsiųstas gražias gėles, už dosnumą aukojant Lietuvių Fondui ir Tautos Fondui, įamžinusiems velionio Petro atminimą.

Dėkojame už pareiktas užuojautos žodžius, laiškus ir per spaudą. Didį padėką už patirtą iš visų moralinę paramą bei guodžiantį nuoširdumą. Te gerasis Dievas Jums už visa tai atlygina!

Liūdesy likę: žmona Salomėja, sūnus Saulius, dukros – Silvija, Rasa, Vida ir jų šeimos.

„Aš neišėjau vienu vienas“...

PADĖKA A.†A. JUOZAS TUMĖNAS

mirė 1990 m. rugsėjo 21 d.

Dėkojame dr. Petrui Kiseliui už kantrų, rūpestingą gydymą.

Nuoširdus ačiū kun. A. Rutkauskui už atnašautas gedulingas šv. Mišias ir palydėjimą į kapus.

Visiems a. a. Juozo ir mūsų draugams, dalyvavusiems šv. Mišiose ir palydėjusiems velionį į šv. Kazimiero lietuvių kapines – mūsų padėka.

Ačiū laidotuvių direktoriui D. Petkui už visokeriopą patarnavimą mūsų rūpestyje ir liūdesyje.

Dėkingi Alfonsas Venclovas su visa šeima.

A.†A.

KLEMENSUJ MARTINKUI

mirus, jo žmonai STASEI ir dukrai KRISTINAI reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Kun. A. Žvinklys

Hillsboro, WI

REMKIME TAUTOS FONDA

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis sklaidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutalią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių. IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTE
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 – 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL 60490.
Tel.: (708) 839-2511. Tel-FAX tas pats

DRAUGAS, šeštadienis, 1990 m. spalio mėn. 12 d

7

Pasaulio Lietuvių Archyvo ilgamečiui bendradarbiui

A.†A.

LEONARDUI KERULIUI

netikėtai mirus, jo žmoną ir vaikus nuoširdžiai užjaučia ir liūdi

Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras

GAIDAS–DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. * Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills

2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

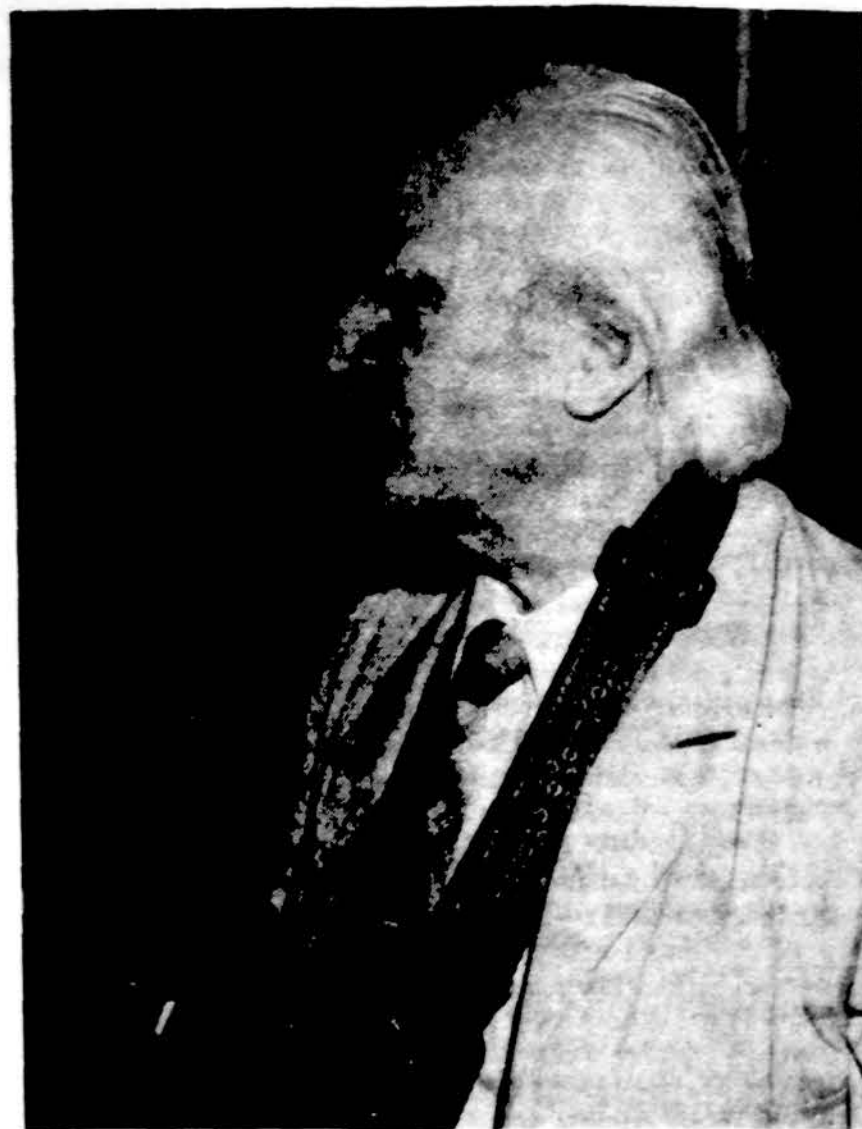
VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. (708) 852-5245

Fotografas Juozas Polis iš Lietuvos, turėjęs menišką fotografijų parodą Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje.

Nuotr. J. Tamulaičio

APLINK MUS

x Prel. Vytautas Balčiūnas iš Putnamo atvyko į Chicago ir apsisitojo Jėzuitų namuose. Jis sakys pamokslus ir sekmadienį bus Lemonte. Ta proga svečias aplankė „Draugo“ redakciją ir pasikalbėjo apie „Krikščionies gyvenimą“ leidinius, kuriuos pasiuntė į Lietuvą. Prel. V. Balčiūnas Chicagoje žada išbūti iki ateinančio antradienio, spalio 16 d.

x Chicago ir priemiesčių chorų bendra Dainų šventės repeticija įvyksta spalio 22 d. 7:30–9:30 val. Jaunimo centre. Atsivežkime nepriklausančių dainininkų. Dar pasigendame Cicerio ir Lemonte gyvenančių tautiečių. Repeticijoje pasidaliname balsais, tai puiki proga gerai pasiruošti Dainų šventei.

x Spalio 8 d. „Newsweek“ žurnale laisvų skyriuje spausdintas Ulme Muld iš Bremerton, WA, laiškas. Laiskė minimas JAV valdžios dvigubas standartas: Sovietai reikalavo Saddam Hussein pasitraukimo iš Kuwait, kai tuo tarpu Sovietai perėmė Lietuvą prieš 50 metų ir įvedė ekonominę blokadą, kai Lietuva norėjo pasitraukti. JAV valdžios pareigūnai tik stebėjo visa tai su gėda, rašo Muld.

x Lietuvių Operos laimingieji bilietai bus ištraukti viešai Operos baltųjų metų lapkričio 3 d. Jaunimo centre. Daugelis jau gražios bilietų šaknelės, dažnai pridėdamos ir savo auką, bet dar daugelis tų bilietų ir negražino. Opera yra dėkinga visiems, kurie atsiliepė į mūsų Operos prašymą, bet kartu dar prašo ir tuos, kurie dar neatsiuntė bilietų šaknelių, atsiųsti, nes jau laikas baigiasi. Maldauti nėra malonu, bet tai yra vienintelis būdas padėti mūsų Operos kultūrinei veiklai, kuri kelia lietuvių, kaip kultūringos tautos, vardą amerikiečių tarpe. (sk)

x Kelionė į Puerta Vallarta įvyks gruodžio 4-11 d. Į kainą įskaičiuota: skrydis lėktuvu, viešbutis, 3 valgiai ir diena ir vietiniai alkoholiniai gėrimai. Kaina iš Chicago \$715.00. Informacijai kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. (sk)

x Lietuvos Operos ir baletų teatro 70 metų jubiliejus Vilniuje! Kviečiame keliauti kartu ir dalyvauti naujame jubiliejiname Traviatos spektaklio pastatyme Lietuvoje Naujų Metų išvakarėse. Kelionės datos gruodžio 25 (vakare) iki sausio 10 dienos. 14 naktų Lietuvoje ir 1 naktis Berlyne. Čikaga/Berlynas/Vilnius pilna kaina \$1675.00. New Yorkas/Berlynas/Vilnius pilna kaina \$1575.00. Kreiptis G. T. International, Inc., 9525 S. 79th Ave. Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-7272. (sk)

x G. T. INTERNATIONAL, INC. nauja paslauga: užtikrintas pristatymas žemiausia kaina 7 dienų laikotarpyje. Dabar nereikia rūpintis ar pasiųstas kargo ateis neišdraskytas, ar visai jo negausite siųsdami jį per Maskvą. Už \$1.35/svaras (minimumas 100 svarų). Jūsų siuntinys bus pristatytas į Rygos muitinę. Kreiptis – G. T. International, Inc. Cargo Division, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-7334. (sk)

x Kun. Povilo Dilio, Lietuvos liuteronų Išganytojo parapijos vadovo, kunigystės 60 ir amžiaus 85 metų sukaktis bus minima Išganytojo bažnyčioje spalio 21 d., sekmadienį, 1 val. Po pamaldų bus pietūs Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W. Toronto. Išganytojo parapijos adresas yra 1691 Bloor St. West Toronto.

x Jaunimo centro Moterų klubas švenčia savo dešimtąsias metines spalio 26 d. vakaronės metu ir kviečia Chicagoje ir aplinkinių lietuvių vakarą praleisti kartu.

Prel. Juozas Prunskis yra „Ateities“ žurnalo jaunimo kūrybos konkurso mecenatas. Premijos laimėtojai rašytojams ir poetams bus įteikiamos „Ateities“ žurnalo vakare. Vakaras įvyksta šeštadienį, spalio 13 d., 7 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Fotografo Viliaus Naujiko iš Lietuvos nuotraukų parodos atidarymas įvyks penktadienį, spalio 19 d. nuo 7:30 v. iki 9 v.v., Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus vaizdinių priemonių kambaryje.

x Menininkų iš Lietuvos koncertas ir spektaklis „Tautos Atgimimas“ Jaunimo centre, sekmadienį, lapkričio 4 d., 3 v. p.p. Bilietai gaunami Patria parduotuvėje. Rengia Naujoji Opera. (sk)

x Išnuomojamas 5 kambarių, šviesus, naujai išremontuotas butas antrame aukšte, prieinama kaina, 73 ir Richmond apyl. Kreiptis vakarais: 312-476-2929. (sk)

x Ateities studijinis savaitgalis įvyksta spalio 12-13 d. Jo programa atspausdinta „Drauge“ antradienį, spalio 9 d. (sk)

x Noriu susipažinti malonia, nerūkančią moterį jaunesnę negu 42 m., aukštesnę, negu 5 pėdų 4 coliai. Esu gimęs Europoje, aukštis 6 pėdų 4 coliai, 230 sv. Rašykite: George 5449 Meredith Dr., Apt. A, Kalamazoo, MI 49002. (sk)

x Lietuvoje parduodamos mašinos: Lada 2106 – \$3,500, Lada 2107 – \$3,900, Lada 2108 – \$3,500, Lada 2109 – \$3,900, Maskvičius – \$3,700, Volga 24-10 – \$6,500, Mini autobusas „Latvija“ dešimties vietų – \$6,500. Visos mašinos naujos. Taip pat keičiame dolerius į rublius aukštu santykiu. Pervėžiame dolerius į Lietuvą ir įteikiame jūsų giminėm ir rankas. Skambinti: 708-839-2899 10 AM-4PM ir 6PM-9PM. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir aplinkinėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Optical Studio, 2620 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldona Kaminskiene. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v.p.p.-5:30 v.v., ketv.-1 v.p.p. Piramid ir antrd. uždaryta. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklų, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

x Lietuvių istorijos draugija šaukia susirinkimą spalio 16 d., antradienį, 2 val. popiet Gintaro klube, 2548 W. 69 St. Paskaitą „Lietuvos žemės turto istorijos eigoje“ skaitys geologė Birutė Saldukienė. Bus ir vaišės. Nariai ir besidomintieji kviečiami dalyvauti.

x Balso direktorių suvažiavimas rengiamas lapkričio 10 d. Lietuvių namuose, Cleveland, Oh. Lapkričio 9 d., penktadienį, bus susipažinimo vakaronė. Suvažiavimas prasidės šeštadienį 9 val. ryte. Iškilminga vakarienė ir susipažinimas su Clevelando baltininkais bus Lietuvių namuose 7 val. vak. Sekmadienį, lapkričio 11 d. šv. Mišios Dievo Motinos bažnyčioje. Po pamaldų parapijos salėje pabendraujamas ir suvažiavimo uždarymas. Suvažiavimą globoja vietos skyrius, kurio pirmininkas ir Balso direktorius yra Vincas Apanius. Suvažiavimo rengimo komiteto pirmininkė yra Ona Jokūbaitienė, buvusį ilgametę Balso centro valdybos generalinė sekretorė.

x Walter Rask, Oak Lawn, Ill., buvęs daugelį metų kelionių biuro-American Travel Service – savininkas, nepavargstantis keliautojas, buvo atvykęs į „Draugą“, pasidalino įvairiais išpuoliais, grąžino laimėjimų šakneles ir įteikė 50 dol. auką dienraščiu. Nuosirdus ir didelis ačiū.

x Krištanavičiaus Fondas padeda išlaikyti Lituaniškos Tyrimo ir Studijų centrą, kurio užmojis yra išaugoti mūsų tautos kultūrinės vertybės ateities kartoms. Mūsų darbai reikalauja moralinės ir materialinės paramos iš lietuvių visuomenės. Bendrai dirbant, mūsų ateitis gali būti šviesi ir laiminga. Kviečiame visus į talką. Nuo mokėsi nurašomos aukos ar paskolos gali būti siųstos adresu: 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636 USA. Telefonas (312) 434-4545. Pirmininkas Robertas Vitas. (sk)

x „ŽAIBAS“ NR. 6 – maisto produktai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 5 sv. konserv. druska, 4 sv. valgd. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00 – kreiptis „ŽAIBAS“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-8090. (sk)

x JUOZAS BACEVIČIUS, namų pirkimo ir pardavimo atstovas. Greitas ir tikslus patarnavimas. Nemokamas namų įvertinimas. Skambinti: Bell-Bace RE, tel. 778-2233. (sk)

x BUENOS AIRES, Argentina, vadinamas Pietų Amerikos Paryžiumi – elegantiškas, judrus miestas. Grožėsitės plačiais bulvarais, parkais, skulptūromis, paminklais ir muziejais. Parduotuvėse rasite įvairių odos išdirbinių didelį pasirinkimą, keliaudami su „DRAUGO“ ekskursija š.m. lapkričio 26 d. Informacija ir registracija – American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643; tel. (1-312) 238-9787. (sk)

x Ieškome draugiškos moters prižiūrėti senesnio amžiaus moterį ir gyventi kartu St. Petersburg Beach, Floridoje. Turi sugebėti vairuoti automobilį. Pilnas išlaikymas ir alga. Kreiptis Chicago telefonu: 312-778-2100. (sk)

Ateitininkų sėdaraugių poilsio savaitės dalyviai su Nijole Sadūnaite pranciškonų vienuolyno sodyboje Kennebunkporte, Maine, rugpjūčio 11-18 dienomis.

Nuotr. A. Dziko

x Vaikų filmas iš Lietuvos „Aš esu“ bus rodomas Chicago Tarptautiniame vaikų filmų festivalyje. Filma pagamino Lietuvos filmų studija, režisavo Romas Lileikis ir Stasys Motiejūnas. Meniška susuktas, 70 min. trunkantis filmas yra apie senelės globoje paliktą vaiką Jonuką, kuriam, nekantriai laukiant mamos sugrįžtant, vaizduotė pasidarė nesukontroliuojamai laiki. Filmas bus rodomas trečiadienį, spalio 17 d., 4 v.p.p. Facets Multimedia centre, 1517 W. Fullerton Ave. Galima pasiteirauti, ar bus rodomas ir kitų laikų, paskambinant Andrea Shaffer 281-9075. (sk)

x Bilietus į DIRVOS Deimantų Jubiliejus minėsimą pokylį, kuris bus spalio 21 d. Martinique pokyliu salėje, Čikagoje, dar galima užsisakyti skambinant Irenai Kriaučiūnienei (708) 301-8183 ir Vidai Jonušienei (708) 448-4520. (sk)

x Atlieku namų remonto darbus gerai ir sąžiningai. Skambinkite Sigitui nuo 6 v. iki 8 v. ryto. Tel. 312-523-0517. (sk)

x Parduodamas antrame aukšte kampinis kondoniumas, Oak Lawn, 98 ir Pulaski; 2 miegamieji, 2-jų auto garažas. Re/Max, R. Stankus, 312-586-5959. (sk)

x Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvė Chicagoje ir St. Petersburg Beach, FL rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų, Lietuvoje pagedaujamų, reikmenų didelį pasirinkimą. Priimam užsakymus ir iš kitų miestų. Siunčiame prekes į Vilnių kargo oro linija. Tel. 312-778-2100. (sk)

x Sutinkame jūsų artimuosius New Yorko arba Washingtono aerouoste ir atvežame į Čikagą, arba jos priemiestius. Skambinti (312) 434-8618. (sk)

x G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskreندان per Maskvą. Galimybės Riga/Kopenhaga (su nakvyne) Čikaga, New Yorkas ar Los Angeles. Taip pat siūlome Vilnius/Berlynas/Čikaga kaina nuo \$1020.00 iki \$1337.00, Vilnius/Berlynas/New Yorkas kaina nuo \$944.00 iki \$1261.00 ir Vilnius/Berlynas/Los Angeles kaina nuo \$1223.00 iki \$1623.00. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstove Vilniuje. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272. (sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko į Washingtoną į Čikagą, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtančiams į Lietuvą. Taip pat darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 1-312-238-9787. (sk)

x Dėmesio video aparatų savininkai! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos ir amerikietiškoj NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatūra, už prieinamą kainą galima perrašyti jūsų vaizduojamas į 14" U-Matic, Beta, VHS, 8 mm, 8 mm „high-band“ Stereo Hi-Fi foratus. Taip pat perrašome 16 mm kino filmus į video juostas. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60680, tel. (312) 927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

x G.T. INTERNATIONAL, INC. rašo vietinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reisus atvykstantiems iš Lietuvos. Taip pat parūpiname profesionalų pasitikimą ir persodninimą New Yorko bei Washingtono Aero-uostuose. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272. (sk)

x Inžinierius-elektrikas iš Lietuvos, 28 m., galintis susikalbėti angliškai, sutiktų dirbti bet kokį darbą už nedidelį atlyginimą. Siūlyti: tel. 1-708-424-9383. (sk)

x Lietuvių Fondui, 5-jam milijonui užbaigti vajaus proga aukojo: \$1,000 Jonas Adomaitis, \$300 Petras Jadviršis, po \$100 A.L.R.K. Moterų sąjūgos 20 kuopa, Birutė Kašinskienė, Antanas ir Veronika Kriščiūnai ir Marija Remienė. Prašome siųsti aukas ir įsigyti bilietus lapkričio 10 d. pokyliui LF būstinėje – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Solistai – Margarita ir Vaclovas Momkai atliks meninę programą L. Fondo vajaus bankete, kuris įvyks lapkričio 10 d. 6:00 v.v. Martinique pokyliu salėje. Paaukoje 100 dol. gaus vieną svečio bilietą ir pokylį. Inašus siųsti ir bilietus įsigyti galima L.F. raštineje 3001 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629. (sk)

x TRANSPAK perveda PINIGUS, tvarko PALIKIMUS, pigiai perka AUTOMOBILIUS. 2-jų metų garantija VIDEOPaparaturai, TELEVIZORIAMS pagal susitarimą. Parduodame kompiuterius, mezzimo, kopijavimo mašinas ir t.t. Viską galim persiųsti, apmokėti miltu ir pristatyti į namus Lietuvoje. TRANSPAK 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772. (sk)

x Lietuvių ekskursija į Argentiną, Braziliją ir Čilę organizuoja „Draugas“ š.m. lapkričio 26 d. iki gruodžio 9 d. Smulkesnei informacijai kreiptis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 312-238-9787. (sk)

x Dėmesio video aparatų savininkai! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos ir amerikietiškoj NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatūra, už prieinamą kainą galima perrašyti jūsų vaizduojamas į 14" U-Matic, Beta, VHS, 8 mm, 8 mm „high-band“ Stereo Hi-Fi foratus. Taip pat perrašome 16 mm kino filmus į video juostas. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60680, tel. (312) 927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

x Dėmesio video aparatų savininkai! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos ir amerikietiškoj NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatūra, už prieinamą kainą galima perrašyti jūsų vaizduojamas į 14" U-Matic, Beta, VHS, 8 mm, 8 mm „high-band“ Stereo Hi-Fi foratus. Taip pat perrašome 16 mm kino filmus į video juostas. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60680, tel. (312) 927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

x Lietuvių Opera šį sezoną mini jau 35 metų veiklos sezoną. Operos pastatymui reikalinga daug lėšų, todėl yra rengiami keli renginiai. Vienas iš jų – tradicinis metinis Operos balius, kuris bus Jaunimo centre lapkričio 3 d. Meninėje programoje dainuos mūsų Operos choras, diriguojamas Aloydo Vasačio ir solistai – Audronė Gaiziūnienė ir Julius Savrimas. Akompanuos Manigirdas Motekaitis. Visuomenė prašoma remti mūsų Operos vieneto veiklą, kuris pavasarį stato Ponchiello operą „Lietuviai“, ir dalyvauti šiame baliuje. Status prašome užsisakyti pas Valdybos sekretorę Reginą Smolinskienę telefonu 312-582-1771. (sk)

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

– Kun. Vitas Šimanskis, MIC, 1940 m. rugsėjo 3 d. buvo įšventintas kunigu. Ilgą laiką dirbo Aušros Vartų parapijoje vikaru ir „Laiko“ administratorium Avellanedoje. Paskiau darbavosi Šv. Kazimiero parapijoje Rosario. Paskutinius 22 metus dirba Villa del Dique, kur aptarnauja apylinkės lietuvių ir nelietuvių, taip pat laiko noviciatą. Jo kunigystės keturiasdešimt metų sukaktis buvo paminėta Avellanedoje rugsėjo 2 d., o Rosario Šv. Kazimiero bažnyčioje rugsėjo 9 d. Be to, kun. V. Šimanskis yra muzikas ir groja vargonais bažnyčiose.

– A.a. Jonas Juškauskas, 87 metų amžiaus, mirė Quilmes mieste. Argentinoje gyveno nuo 1929 m. Nuliūdime liko žmona Adelė Jantiauskaitė-Juškauskienė.

x Naujus Metus sutikite Lietuvoje! Kelionė gruodžio 28-sausio 13 d. 1991; 14 naktų Lietuvoje, viena naktis Kopenhagoje. Kelionės kaina: iš Chicago \$1,675, iš New Yorko \$1,575. Nedelskite registruotis American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. (sk)

x Lietuvių fotografų 19-tojos kasmetinės parodos atidarymas bus penktadienį, spalio 19 d., 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje. Kviečiame visus atsilankyti. (sk)

x Už a.a. teis. Alfonsą Noriką, prieš metus iškeliavusį Amžinybėn, šv. Mišios bus aukojamos spalio 14 d. Holy Name of Jesus bažnyčioje, West Palm Beach, FL. Prašome gimines ir draugus pasimelsti už a.a. Alfonsą sielą. Žmona ir duklė. (sk)

x Lietuva Amerikos Televizijoje! Asmenys arba organizacijos gali užsisakyti spalvotą dviejų valandų filmą rodantį lietuvių pastangas atstatyti nepriklausomybę. Įrekuotuota VHS formato kasetėje. Meniška paruošta, teigiamai ir plačiai aprašyta „Drauge“ š.m. rugsėjo 28 d. Kaina su persiuntimu \$35.00. Čekį su savo adresu siųsti: Feliksas Kontautas, 747 E. Broadway, S. Boston, MA 02127. Tel. (617) 268-5876. (sk)

x Roko ansamblis „Antis“, iš Kauno, kuriam jau plojo Vakarų Europa, spalio 19 d., penktadienį, 7:30 v.v. gros, dainuos, vaidins, juokins Jaunimo centre. Bilietai: Patria, 2638 W. 71 St., tel. (312) 778-2100. (sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą